

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 1

1. Powód, działający jako osoba fizyczna, zakupił w salonie sprzedaży samochód osobowy, który okazał się wadliwy (przeciekanie wody do wnętrza pojazdu, korozja i wycieki rdzy). Po upływie trzech miesięcy od zakupu, a po upływie trzech tygodni od wykrycia wady, zawiadomił sprzedawcę o wadzie i zażądał wymiany samochodu na wolny od wad. Sprzedawca odmówił powołując się na utratę uprawnień z tytułu rękojmi, wobec faktu, że kupujący jako profesjonalista prowadzący własny zakład naprawy samochodów, nie zbadał samochodu bezpośrednio po zakupie i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o dostrzeżonej wadzie, a nawet w wypadku gdyby wada wyszła na jaw dopiero później, nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej wykryciu. W tej sytuacji powód wystąpił z powództwem o zobowiązanie pozwanego do wymiany samochodu na wolny od wad, powołując się na swoje uprawnienia konsumenckie. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko, podkreślając, że stronami tej umowy były osoby prowadzące działalność gospodarczą.

**Oceń stanowiska stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Krystyna P. zmarła 16 kwietnia 2010 roku, pozostawiając męża Andrzeja P., brata Marka T oraz ojca Tomasza Sz. Matka Krystyny P. - Ewa Sz. zmarła w 1999 roku. Siostra Krystyny P. - Danuta W. zmarła w 2001 roku jako wdowa pozostawiając córkę Małgorzatę F. Spadkodawcy nie sporządzili testamentów.

**Zaproponuj treść postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej
Krystynie P.**

3. Małżonkowie Grażyna i Robert K. pozostają w rozdzielności majątkowej. Grażyna K., bez porozumienia z mężem, kupiła 18-letniej córce na kredyt za 700 zł nową sukienkę na studniówkę. Firma udzielająca kredytu domaga się jego spłaty od Roberta K., gdyż tylko on pracuje. Robert K. odmawia.

Czy będzie on odpowiadał za zaciągnięty przez żonę kredyt?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 2

1. Powód Łukasz T. urodził się w 1987 r. W dniu 19.01.1988 r. otrzymał szczepienie przeciw chorobie Heinego-Medina, po którym doszło do niewydolności krążeniowej u dziecka i niedotlenienia mózgu. Powód z uwagi na porażenie wielokończynowe jest osobą całkowicie niezdolną do samodzielnego życia. W 2007 roku został ubezwłasnowolniony całkowicie a jego matka wytoczyła powództwo o zadośćuczynienie w dniu 12.01.2009 roku. Strona pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia podnosząc, że rodzice dziecka już w 1988 roku widzieli o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia. Matka powoda podniosła, że zgłoszenie przez pozwanego zarzutu przedawnienia jest sprzeczne z art. 5 k.c.

Omów zasadność zarzutu przedawnienia.

2. Marian W. prowadzi na swej działce warsztat usługowo - lakierniczy. Wiktor S., który na sąsiedniej nieruchomości wynajmuje lokal mieszkalny, usytuowany od strony tego warsztatu, wniósł do sądu pozew o nakazanie Marianowi W. zainstalowania stosownych filtrów, które niwelowałyby emisję nieprzyjemnych zapachów oraz tłumiły hałas z jego działki. Powód wskazał, że immisje z działki Mariana W. są szkodliwe dla jego dzieci, które są alergikami. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, kwestionując ocenę uciążliwości prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Podkreślił też, że wskazana w pozwie uciążliwość powiązana jest z alergią dzieci powoda i że wcześniej ani mieszkańcy, ani przeprowadzone w warsztacie kontrole nie zgłaszały zastrzeżeń w tym zakresie. Przede wszystkim jednak zarzucił brak legitymacji czynnej powoda, który nie jest właścicielem sąsiedniej nieruchomości. Wskazał też, nawiązując do stosunków miejscowych, że zapewnia miejsca pracy w terenie dotkniętym bezrobociem, a zobowiązanie do wprowadzenia dodatkowych inwestycji spowodowałoby konieczność ograniczenia zatrudnienia.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Ojciec 10-letniej Katarzyny P., Zygmunt P., od dwóch lat przebywa za granicą i planuje spędzić tam jeszcze kilka lat, celem zgromadzenia środków na budowę domu. Zygmunt P. utrzymuje z córką kontakt telefoniczny i przysyła jej okolicznościowe prezenty z okazji urodzin i imienin. Żona Zygmunta P., Maria P., jest przeciwna przedłużaniu przez męża pobytu za granicą. Na jej wniosek, motywowany trudnościami w uzgadnianiu z mężem na odległość istotnych spraw dziecka, sąd opiekuńczy pozbawił Zygmunta P. władzy rodzicielskiej nad Katarzyną P.

Czy sąd postąpił prawidłowo?

Proszę omówić sposoby postępowania w razie przeszkód w wykonywaniu władzy.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 3

1. Wojciech R. urządził aukcję cennego obrazu i spodziewał się uzyskać kwotę 100.000 zł. Cenę wywoławczą ustalił na 75.000 zł. W toku licytacji najwyższa zaoferowana kwota wyniosła 80.000 zł. W tej sytuacji Wojciech R. po wypowiedzeniu 80.000 zł po raz trzeci oświadczył „unieważniam aukcję”. Paweł K., który złożył najkorzystniejszą ofertę, domaga się wydania obrazu.

Czy roszczenie zasługuje na uwzględnienie?

2. Piotr K. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po żonie - Magdalenie K. We wniosku wskazani zostali spadkobiercy ustawowi – wnioskodawca Piotr K. oraz syn spadkodawcy z nieformalnego związku, Tomasz K. Uczestnik postępowania Tomasz K. zgłosił zarzut, że, że Piotr K. wytoczył jeszcze za życia spadkodawczyni powództwo o orzeczenie rozwodu z winy żony, powołując się na zaciągnięcie przez Magdalenę K. licznych pożyczek bez zgody i wiedzy męża. Pierwsza rozprawa, na której strony, po konsultacji ze swoimi pełnomocnikami, wniosły o zaniechanie orzekania o winie za rozkład pożycia, została odroczona. Dwa dni po tej rozprawie Magdalena K. zginęła potrącona przez samochód. Postępowanie o rozwód zostało umorzone.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Powódka Marta R. wystąpiła przeciwko Bankowi PKO BP o wydanie samochodu marki BMW M5, który stanowi składnik majątku wspólnego jej i jej męża Pawła R. W uzasadnieniu zarzuciła nieważność z mocy prawa umowy zastawu ustanowionego na tym samochodzie, jako zabezpieczenie spłaty udzielonego jej mężowi kredytu w dniu 28.05.2013 r. Wskazała, że zawarcie przez Pawła R., w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, umowy o kredyt w wysokości 400.000 zł stanowiło czynność przekraczającą zwykły zarząd majątkiem wspólnym małżonków, na co powódka nie wyraziła zgody, co jej zdaniem powoduje nieważność umowy kredytu, a tym samym nieważność ustanowionego zastawu. Przede wszystkim jednak zarzuciła, że na dokonanie czynności prawnej prowadzącej do obciążenia wspólnego prawa konieczna jest zgoda współmałżonka, a ona zgody takiej nie udzieliła.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Czy ta sytuacja prawna uległaby zmianie, gdyby umowa kredytowa została zawarta przed dniem 20 stycznia 2005 r.?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 4

1. Powód wniósł o zasądzenie od pozwanego zadośćuczynienia w związku z faktem, że w dniu 16.01.1999 roku w prowadzonym przez pozwanego klubie studenckim, powód został zaatakowany przez dwóch mężczyzn w ten sposób, że otrzymał cios tasakiem w głowę, na skutek czego doznał urazu czaszkowo – mózgowego. Bezpośredni sprawca czynu ukrywa się przed organami ścigania. W ocenie powoda na pozwanych ciążył obowiązek zapewnienia gościom klubu warunków bezpieczeństwa i nie dopuszczenie do tego, aby na terenie klubu przebywały osoby uzbrojone w niebezpieczne narzędzia. Pozwany nie uznał powództwa wywodząc, iż zapewnił należyte warunki bezpieczeństwa gości w lokalu, skoro nad ich bezpieczeństwem czuwali pracownicy ochrony, a powód został zaatakowany niespodziewanie i znenacka przez sprawcę zdarzenia. Pozwany nie mógł też tej nagłej szkody przewidzieć, ani jej zapobiec, tym bardziej, że wcześniej w klubie nie zaistniały podobne wydarzenia.

Wskaż podstawę prawną dochodzonego roszczenia i oceń stanowiska stron.

2. Anna C. domaga się od Pawła T. zasądzenia kwoty 100.000 złotych tytułem utraty wartości działki nabytej od pozwanego z pięknym widokiem na otaczającą okolicę. Podnosi, iż w czasie zakupu pozwany właściciel sąsiedniej działki zapewnił ją, iż widok ten nie zostanie zasłonięty, a rok później na wprost jej okien wznosił na podstawie pozwolenia na budowę dom jednorodzinny, zasłaniający atrakcyjny widok, co spowodowało spadek wartości jej nieruchomości. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zarzucił, iż zachowanie jego nie może być uznane za bezprawne, gdyż uzyskał stosowne pozwolenia. Sąd ustalił, iż pozwany miał możliwość posadowienia budynku na swojej działce w sposób nie zasłaniający atrakcyjnego widoku, niemniej powódka nie została pozbawiana dostępu do światła i widoku w ogólności.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Wierzyciel, którego dłużnikiem jest Jan P. z tytułu niespłaconej pożyczki udzielonej w dniu 10.11.2010 r. kwocie 200.000 zł, po uzyskaniu nakazu zapłaty przeciwko Janowi P., wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności temu nakazowi także przeciwko Marii P., żonie Jana P., która wyraziła zgodę na zaciągnięcie pożyczki przez męża. Maria P. wystąpiła do sądu o wyłączenie możliwości egzekucji z majątku wspólnego wykazując, że mąż zużył pożyczkę wyłącznie na swoje osobiste potrzeby, a cały majątek wspólny powstał w istocie z jej pracy lekarza, gdyż mąż od wielu lat jest bezrobotny. Nadto ich córka jest niepełnosprawna i wymaga kosztownego leczenia oraz zabiegów pielęgnacyjnych. W ocenie Marii P. prowadzenie egzekucji z majątku wspólnego byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Oceń sytuację prawną Marii P. Czy wniosek może być przez sąd uwzględniony?

Czy sytuacja ta uległaby zmianie, gdyby udzielenie kredytu miało miejsce przed dniem 20 stycznia 2005 r.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 5

1. Powodowie dochodzili od przedsiębiorstwa prowadzącego działalność górnictwą odszkodowania z tytułu szkód górniczych w kwocie 25.000 zł na podstawie art. 5 k.c. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa z powołaniem się na art. 5 k.c., gdyż budynek powodów został wzniesiony bez wymaganego pozwolenia na budowę i stanowi samowolę budowlaną.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Powódka Aniela K., w pozwie skierowanym przeciwko firmie ubezpieczeniowej, Alina P. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po Andrzeju C. na podstawie testamentu notarialnego, w którym do całego spadku powołana została wnioskodawczyni. Alina P. była sąsiadką spadkodawcy i pomagała mu w zakupach i sprzątaniu w ostatnich latach życia. Uczestnik postępowania – syn spadkodawcy zgłosił zarzut nieważności testamentu z uwagi na to, że ojciec był już w podeszłym wieku (90 lat) z objawami otępienia starczego i sporządził testament pod wpływem nacisków i sugestii ze strony wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni w odpowiedzi na zarzut uczestnika postępowania podniosła, że spadkodawca mimo wieku był sprawny umysłowo, testament sporządzony został w formie aktu notarialnego, a nadto zachowanie testatora nie budziło u notariusza żadnych wątpliwości w zakresie jego zdrowia psychicznego. Dodatkowo powołała się na art. 5 k.c. wywodząc, że uczestnik nie interesował się ojcem, nie może więc podnosić zarzutu nieważności testamentu.

Oceń stanowiska wnioskodawcy i uczestnika postępowania.

3. Małżonkowie Grażyna i Robert K. pozostają w ustroju wspólności majątkowej z tym, że na żądania Roberta K. sąd orzeczeniem z dnia 10.01.2013 r. postanowił, że za zobowiązania zaciągane w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny odpowiedzialny jest tylko ten małżonek, który je zaciągnął. Grażyna K. w dniach 10.04.2012 r., 10.05.2013 r. i 26.06.2013 r. zaciągnęła pożyczki po 1.000 zł każda na zaspokojenie zwykłych potrzeb rodziny. Z uwagi na rozrzutność Grażyny K., Robert K. wyrażał sprzeciw wobec pożyczkodawcy przy czynnościach w dniach 10.04.2012 r. i 10.05.2013 r. Natomiast, aprobując celowość pożyczki zaciąganej przez żonę w dniu 26.06.2013 r., wyraził wobec pożyczkodawcy zgodę na zaciągnięcie przez żonę takiego zobowiązania.

Czy Robert K. będzie odpowiadał za zaciągnięte przez żonę pożyczki?

Z jakiego majątku Grażyny i Roberta K. pożyczkodawca będzie mógł dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 6

1. Powódka domagała się od pozwanej spółdzielni mieszkaniowej zadośćuczynienia za szkodę poniesioną na skutek celowego uszkodzenia zabezpieczeń w drzwiach windy przez nieustalonego sprawcę wskazując jako podstawę dochodzenia roszczenia art. 435 k.c. Zarzuciła, że pozwana nie zamieściła informacji o możliwości zablokowania drzwi windy, przez co może ona nie znajdować się w szybie windy po otwarciu drzwi. Pozwana zakwestionowała zasadę ryzyka jako podstawę odpowiedzialności. Podniosła ponadto, że dbanie o pełną sprawność techniczną użytkowanych dźwigów pozwana powierzyła wyspecjalizowanej firmie, w terminach były dokonywane przeglądy techniczne.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Grażyna N. miała ustanowione na swoją rzecz ograniczone prawo rzeczowe na nieruchomości stanowiącej własność Tomasza P. - użytkowania części działki, na której stoi garaż. Przez okres 12 lat Grażyna N. przebywała za granicą. Po powrocie do Polski wstawiła ponownie samochód do tego garażu, co stało się przyczyną wytoczenia przez Tomasza P. przeciwko niej powództwa opartego o przepis art. 222 § 1 k.c.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 11.07.2012 r. zasądzono od Jana M. na rzecz Marka S. kwotę 100.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia z czynu niedozwolonego, w wyniku zdarzenia z dnia 20.10.2009 r. Wyrokowi temu nadano klauzulę wykonalności przeciwko Janowi M. Jan M. pozostaje w związku małżeńskim z Martą M., która prowadzi rozległą i dochodową działalność gospodarczą w ramach majątku wspólnego. Nadto małżonkowie posiadają znaczny majątek w postaci wartościowych nieruchomości, ale Marta M. kategorycznie odmówiła spłacania zadłużenia męża.

Z jakiego majątku na podstawie tego nakazu Marek S. może prowadzić egzekucję przeciwko Janowi M.?

Jakie roszczenie służy Markowi S. w wypadku ewentualnej bezskutecznej egzekucji skierowanej do majątku wspólnego Jana M. i jego żony?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 7

1. Prokurator Okręgowy w K. wystąpił o ubezwłasnowolnienie całkowite Jana T., albowiem z powodu zaburzeń psychicznych nie jest on w stanie pokierować swoim postępowaniem. Sąd Okręgowy w K., uwzględniając opinię biegłych, oddalił wniosek. W wyniku wniesienia apelacji przez prokuratora dopuszczono dowód z opinii innych biegłych. Biegli ci stwierdzili, że pomiędzy chorobą a ograniczoną możliwością kierowania przez uczestnika swoim postępowaniem istnieje związek przyczynowy, przy czym jego stan zdrowia wskazuje jedynie na potrzebę udzielenia mu pomocy w prowadzeniu spraw. W tej sytuacji Prokurator zmodyfikował wniosek apelacji poprzez zgłoszenie wniosku ewentualnego o ubezwłasnowolnienie częściowe, w wypadku uznania braku podstaw do ubezwłasnowolnienia całkowitego.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Omówić przesłanki ubezwłasnowolnienia.**

2. Spadkodawczyni pozostawiła jako spadkobierców ustawowych męża, córkę i dwóch synów. Następnie zmarł jeden z synów, bezdzietny kawaler. Po nim zmarła córka spadkodawcy, pozostawiając męża i trójkę dzieci.

Kto i w jakich częściach dziedziczy z ustawy spadek po zmarłych?

3. Wierzyciel, którego dłużnikiem jest Jan P. z tytułu niespłaconej pożyczki udzielonej w dniu 10.11.2010 r. kwocie 200.000 zł, po uzyskaniu nakazu zapłaty przeciwko Janowi P., wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności temu nakazowi także przeciwko Marii P., żonie Jana P. Maria P. wystąpiła do sądu o wyłączenie możliwości egzekucji z majątku wspólnego wykazując, że nie wyraziła zgody na zaciągnięcie pożyczki przez męża, a poza tym mąż zużył pożyczkę wyłącznie na swoje osobiste potrzeby, a cały majątek wspólny powstał w istocie z jej pracy lekarza, gdyż mąż od wielu lat jest bezrobotny. Nadto ich córka jest niepełnosprawna i wymaga kosztownego leczenia oraz zabiegów pielęgnacyjnych. W ocenie Marii P. prowadzenie egzekucji z majątku wspólnego byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

**Oceń sytuację prawną Marii P. Czy wniosek może być przez sąd uwzględniony?
Czy sytuacja ta uległaby zmianie, gdyby udzielenie kredytu miało miejsce przed dniem
20 stycznia 2005 r.?**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 8

1. Powód wniósł o zasądzenie in solidum od Gminy Miejskiej w P. i firmy K. zadośćuczynienia wskazując, że w dniu 14.12. 1998 roku na terenie przejścia podziemnego w rejonie dworca kolejowego poślizgnął się na nieuprzątniętych schodach i upadł doznając skomplikowanego złamania nogi. Gmina nie uznała powództwa i podniosła, że powierzyła wyspecjalizowanej firmie K. wykonywanie czynności porządkowych polegających między innymi na oczyszczaniu przedmiotowego terenu ze śniegu, lodu i błota oraz usuwaniu śniegu, i śliskości. Pozwana firma wniosła o oddalenie powództwa działać samodzielnie i nie może podlegać kierownictwu powierzającego i stosować się do jego wskazówek; nie może być w szczególności jego podwładnym.

Ocenić stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Małżonkowie Roman i Iwona T. w dacie 4.11.1971 r. pozostawali w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej. Na posiadane przez nich gospodarstwo rolne został wydany akt własności ziemi, w którym ujęty był tylko Roman T. On też został następnie ujawniony w dziale drugim księgi wieczystej, założonej w 2004 roku dla tej nieruchomości. Podczas długotrwałego pobytu Iwony T. w szpitalu, 27.05.2013 r. Jan Z. sprzedał gospodarstwo rolne Zdzisławowi K., sąsiadowi z tej samej wsi, dobremu znajomemu rodziny.

Czy zbycie nieruchomości było skuteczne?

3. Pozwem z 16 kwietnia 2013 r. Anna L. domagała się ustanowienia z dniem 1 lipca 2004 r. rozdzielności majątkowej, jaka łączy ją z mężem Łukaszem L. Powódka podniosła, że pozwany od dłuższego czasu trwoni wspólny majątek. Pozwany uznał żądanie pozwu i przyznał okoliczności faktyczne. Sąd ustalił również, że przeciwko pozwanemu toczy się postępowanie egzekucyjne na podstawie wyroku z 12 grudnia 2006 r. o zapłatę długu w kwocie 150.000 zł, zaciągniętego dnia 20 lipca 2004 r., na prowadzenie działalności gospodarczej przez pozwanego w ramach majątku wspólnego. Powódka dodała, że oddalenie powództwa narazi ich niepełnosprawną córkę na brak środków finansowych na kosztowne leczenie. Podkreśliła też, że majątek wspólny powstał głównie z jej pracy i darowizn od jej rodziców. Sąd rejonowy oddalił powództwo.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Jakie inne formy obrony służą Annie L. w relacji pomiędzy nią, a wierzycielem i jej małżonkiem?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 9

1. Żona Jana T. wniosła o jego ubezwłasnowolnienie, a w wypadku uwzględnienia wniosku, o ustanowienie jej opiekunem prawnym dla męża. We wniosku wskazała, że mąż od wielu lat nadużywa alkoholu, nie pracuje, sprzedaje ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego, a uzyskane z tego pieniądze przeznacza na alkohol. Przede wszystkim jednak wskazała na brak porozumienia w zarządzie majątkiem wspólnym, co bardzo utrudnia prowadzenie przez nią działalności zarobkowej – salonu kosmetycznego, przykładowo przy uzyskiwaniu kredytów. Pełnomocnik Jana T. przyznał, że jego klient nadużywał alkoholu oraz, że przed laty zdarzyło mu się, iż sprzedał komputer i radio, a pieniądze ze sprzedaży przeznaczył na alkohol. Zaznaczył jednak, że Jan T. podjął leczenie odwykowe. Ponadto podkreślił, że jedynym celem wnioskodawczyni jest uzyskanie możliwości dysponowania całym majątkiem wspólnym, a nie dobro uczestnika. Dlatego wniósł o oddalenie wniosku.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Tadeusz P. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy po zmarłej matce Janinie C. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że spadkodawczyni pozostawiła syna (wnioskodawcę) oraz córkę Mariannę P. Uczestniczka postępowania Marianna P. złożyła do akt sprawy list bez daty, w którym Janina C. pisała o swoich pierwszych miesiącach pracy w USA i tęsknocie za rodziną i krajem. Spadkodawczyni zaznaczyła, że list pisze w dniu swoich 50 urodzin, które spędza daleko od bliskich. W końcowej części listu Janina C. napisała, że martwi się o córkę, która pozostała w kraju jedynie pod opieką starszego brata i na wypadek swojej śmierci wszystko zapisuje córce, ponieważ syn jest już samodzielny. List został podpisany „Kochająca Mama”. Wnioskodawca podniósł, że sąd powinien stwierdzić nabycie spadku na podstawie ustawy, ponieważ list złożony przez uczestniczkę postępowania nie jest testamentem, skoro nie ma daty i nie został podpisany imieniem i nazwiskiem spadkodawcy.

Proszę zaproponować treść postanowienia sądu i je uzasadnić.

3. Małżonkowie Jan i Ewa P. pozostają w ustroju wspólności ustawowej. W dniu 1 marca 2012 roku Jan P. poręczył kredyt w kwocie 100.000 zł. Ewa P. wniosła o ustalenie, że umowa poręczenia jest nieważna, bowiem została zawarta bez jej wiedzy i zgody, a przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym.

Czy powództwo jest zasadne? Czy i z jakich składników majątku małżonków P. kredytodawca będzie mógł egzekwować należność?

Czy sytuacja ta uległaby zmianie, gdyby poręcznie kredytu miało miejsce przed dniem 20 stycznia 2005 r.?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 10

1. Powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa zadośćuczynienia wskazując, że wskutek uczestnictwa w długotrwałym procesie karnym, w którym został uniewinniony, doznał rozstroju zdrowia w postaci choroby psychicznej. Rozpoznanie choroby nastąpiło w 2005 r. Powód jest całkowicie niezdolny do pracy, uzyskuje rentę inwalidzką w wysokości minimum socjalnego. Pozwany Skarb Państwa wnosił o oddalenie powództwa wywodząc, że uniewinnienie powoda w procesie karnym nie oznacza, iż powód nie dopuścił się czynu, o popełnienie którego był oskarżonym, stąd brak podstaw dla przyjęcia odpowiedzialności pozwanego na zasadach słuszności, a nadto zarzucił, że choroba psychiczna nie jest normalnym następstwem uczestnictwa w długotrwałym procesie.

Ocenić stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Józef L. wytoczył przeciwko Marcie S., która bezprawnie zajęła część jego działki rolnej, sadząc na niej warzywa, powództwo z art. 222 § 1 k.c. Po około półtora roku trwania procesu, powód – mając problemy z wykazaniem swego tytułu własności - zmienił żądanie pozwu, domagając się wobec pozwanej ochrony posesoryjnej, a nie petytoryjnej.

Proszę ocenić zasadność zmodyfikowanego powództwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Pozwem z 16 kwietnia 2013 r. Anna L. domagała się ustanowienia z dniem 1 lipca 2004 r. rozdzielności majątkowej, jaka łączy ją z mężem Łukaszem L. Powódka podniosła, że pozwany od dłuższego czasu trwoni wspólny majątek. Pozwany uznał żądanie pozwu i przyznał okoliczności faktyczne. Sąd ustalił również, że przeciwko pozwanemu toczy się postępowanie egzekucyjne na podstawie wyroku z 12 grudnia 2006 r. o zapłatę długu w kwocie 150.000 zł, zaciągniętego dnia 20 lipca 2004 r., na prowadzenie działalności gospodarczej przez pozwanego w ramach majątku wspólnego. Powódka dodała, że oddalenie powództwa narazi ich niepełnosprawną córkę na brak środków finansowych na kosztowne leczenie. Podkreśliła też, że majątek wspólny powstał głównie z jej pracy i darowizn od jej rodziców. Sąd rejonowy oddalił powództwo.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Jakie inne formy obrony służą Annie L. w relacji pomiędzy nią, a wierzycielem i jej małżonkiem?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 11

1. Pozwem wniesionym w dniu 10 grudnia 2012 r. powodowie Jan T. i Maria T. wniesli o ustalenie, że umowa sprzedaży nieruchomości zawarta w formie aktu notarialnego w dniu 27 listopada 2009 r. pomiędzy powodami a pozwanym Stefanem B., jest nieważna. Wskazali, że była to czynność prawna pozorna ukrywająca umowę pożyczki. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości. W toku postępowania sąd ustalił, że w październiku 2009 r. powodowie poinformowali pozwanego o groźbie utraty mieszkania z uwagi na bardzo trudną sytuację finansową i poprosili go o pożyczkę kwoty 110.000 zł, którą małżonkowie chcieli przeznaczyć na spłatę długów. Pozwany wiedząc o trudnej sytuacji finansowej powodów odmówił udzielenia pożyczki. Zaproponował natomiast, że odkupi od powodów mieszkanie, które na okres 3 lat pozostawi do ich dyspozycji, z możliwością odkupu. Strony ustaliły, że cena za mieszkanie wyniesie 140.000 zł, z czego powodowie otrzymają 110.000 zł, natomiast pozostałe 30.000 zł zostanie przeznaczone przez pozwanego na niezbędny remont dachu, przy czym kwota ta będzie stanowić udział własny powodów w momencie odkupu mieszkania. Pozwany dokonał remontu dachu za kwotę 30.000 zł. Natomiast powodowie po upływie trzech lat nie przystąpili do zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży nieruchomości z uwagi na fakt, że nie dysponują środkami na odkupienie lokalu.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W procesie o uznanie za niegodnego dziedziczenia powód Jan. G. powołał się na to, że testament własnoręczny spadkodawcy został zniszczony przez pozwaną Danutę S. – córkę spadkodawcy. W odpowiedzi na pozew pozwana podniosła, że testament został zniszczony przez jej syna Dariusza S., który od kilku lat był w konflikcie ze spadkodawcą. Powód Jan G. przyznał tę okoliczność, ale wywodził, że pozwana namówiła do tego syna, który opowiedział o wszystkim swojej dziewczynie.

Proszę ocenić stanowiska obu stron i wyjaśnić jakie okoliczności faktyczne będzie musiała udowodnić każda ze stron, aby sprostać ciężarowi dowodu z art. 6 k.c.?

3. Po zawarciu małżeństwa wyznaniowego przez Andrzeja T. i Annę K. i sporządzeniu aktu małżeństwa wystąpiły wątpliwości co do płci Andrzeja T. W tej sytuacji prokurator wystąpił z powództwem o ustalenie nieistnienia małżeństwa. Andrzej T. wniosł o oddalenie powództwa, zarzucając sprzeczność przepisów prawa polskiego z dyrektywami unijnymi zakazującymi dyskryminacji z uwagi na płeć i orientację seksualną.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Omów przesłanki i skutki wyroku ustalającego nieistnienie małżeństwa, w zestawieniu z wyrokiem unieważniającym małżeństwo.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 13

1. W toku procesu z powództwa Jana S. członka spółdzielni mieszkaniowej przeciwko tej spółdzielni o zapłatę, powód w piśmie procesowym zarzucił niezgodne z prawem działanie strony pozwanej. Stwierdził również, że w tym przestępczym procederze brał aktywny udział Marek T. - radca prawny zatrudniony w spółdzielni, m.in. poprzez przedstawianie na zebraniach członków spółdzielni interpretacji przepisów, jedynie zgodnie z interesem spółdzielni. Powództwo w tej sprawie zostało prawomocnie oddalone. Obecnie Marek T. wniósł powództwo przeciwko Janowi S. o ochronę dóbr osobistych, domagając się przeproszenia w formie oficjalnego listu skierowanego do władz Zarządu Spółdzielni, zasadzenia zadośćuczynienia w wysokości symbolicznej złotówki oraz zapłaty kwoty 1.000 zł na rzecz PCK. Pozwany Jan S. wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił brak bezprawności swego działania i prawo do podnoszenia twierdzeń na poparcie zasadności swego roszczenia. Dodał też, że Marek T. nie powinien czuć się dotknięty takim sformułowaniem z uwagi na częste występowania w sporach sądowych. Poza tym sformułowania te nie mogły naruszyć dobrego imienia powoda, skoro zostały użyte w toku procesu w replice na pismo podpisane przez Marka T.

**Oceń zasadność roszczenia powoda.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Spadkodawca Andrzej P. pozostawił małżonkę Alicję P. i troje dzieci: Adama P., Zofię P. i Tomasza P. Czwarte dziecko - Roman P. zmarł przed spadkodawcą i pozostawił żonę Patrycję P. i jednego syna Konrada P. Piąte dziecko – Julia Z. również zmarła przed otwarciem spadku i pozostawiła dwójkę dzieci – Łukasza Z. i Malwinę Z. Spadkodawca nie sporządził testamentu.

Proszę podać treść postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

3. Hanna C. wystąpiła przeciwko Markowi C. z pozwem o rozwód. Pozwany wniósł powództwo wzajemne o unieważnienie małżeństwa z powodu choroby psychicznej Hanny C., o której nie wiedział w chwili zawierania małżeństwa. Jakkolwiek przyznał, że choroba ta ostatnio ustąpiła, to jednak podniósł, że w chwili składania oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, powódka znajdowała się w stanie wyłączającym świadome wyrażenie woli i na tej podstawie również domagał się unieważnienia małżeństwa. W ramach powództwa wzajemnego wniósł żądanie ewentualne o ustalenie nieistnienia małżeństwa z powołaniem się na niezłożenie przez powódkę oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński z powodu pozostawania w stanie wyłączającym świadome wyrażenie woli. Powódka podniosła zarzut, że w sprawie o rozwód powództwo wzajemne jest niedopuszczalne, a z ostrożności procesowej wniosła o oddalenie tego powództwa.

Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w zakresie powództwa wzajemnego?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 14

1. Strony zawarły przedwstępną umowę sprzedaży własności nieruchomości. Strona pozwana zobowiązała się do sprzedaży powodowi tej nieruchomości a powodowie zobowiązali się nieruchomość kupić do dnia 8.11.2009 r. Powodowie wpłacili stronie pozwanej zadatek. Zobowiązali się do wpłacenia zaliczki przed zawarciem umowy sprzedaży. Natomiast strona pozwana zobowiązała się przed zawarciem umowy przyrzeczonej przedstawić zgodę Banku na wykreślenie hipotek obciążających nieruchomość. Powodowie nie uzyskali zgody na wykreślenie hipotek, a pozwani nie zapłacili zaliczki. Strona pozwana odstąpiła od umowy z powodu niewpłacenia zaliczki. Powodowie zażądali od pozwanych zwrotu podwójnego zadatku.

Oceń sytuację prawną obu stron i zasadność żądania podwójnego zadatku.

2. Mateusz Z., w pozwie wniesionym w dniu 1 czerwca 2013 r., wniósł o zasądzenie od Pawła R. kwoty 156.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2013 r., tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanego z lokalu użytkowego powoda w okresie od 1 stycznia 2000 r. do 31 grudnia 2012 r. Uzasadniając powództwo twierdził, iż wynajął pozwanemu lokal użytkowy na czas oznaczony do dnia 31 grudnia 1999 r. Czynsz został określony na kwotę 1.000 zł miesięcznie. Pozwany, mimo wezwania, wydał lokal dopiero w dniu 1 stycznia 2013 r. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia za okres przed 1 stycznia 2010 wskazując, że powód dochodzi świadczenia okresowego. W replice powód stwierdził, że jego roszczenie przedawniają się dopiero z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy. Pozwany z ostrożności procesowej zgłosił zarzut potrącenia swoich wierzytelności z tytułu nakładów na lokal powoda z okresu sprzed 1 stycznia 2010 r. Powód zarzucił, że wierzytelności te są przedawnione i dlatego nie mogą być potrącone.

Oceń zasadność zarzutów podniesionych przez strony.

3. Po kolejnej awanturze domowej Weronika K. została wyrzucona przez męża Andrzeja K. z mieszkania i zamieszkała ze swoimi rodzicami. Po pewnym czasie rodzice zażądali, by powróciła do męża, gdyż w domu było ciasno, ponieważ mieszkało tam troje rodzeństwa Weroniki K., w tym Anna M., która obecnie urodziła dziecko. Na powrót do mieszkania nie zgodził się jednak Andrzej K. dlatego, że mieszkanie zostało przez niego zakupione przed zawarciem małżeństwa i skoro jest jego własnością, to on będzie decydował, kto w nim będzie mieszkał, a ponadto pozostaje z żoną w rozdzielności majątkowej.

Oceń sytuację prawną powódki.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 15

1. Powód Jan R. dochodził od strony pozwanej Skarbu Państwa - Zakładu Karnego w P. zasądzenia kwoty 120.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdy wyrządzone w czasie pobytu w pozwanym zakładzie karnym, wynikające z umieszczenia go w przeludnionej celi, istnienia w niej złych warunków socjalno - bytowych, braku właściwej opieki medycznej, braku odpowiedniej wentylacji celi, umieszczenia w celi, której okno wychodziło na tzw. „spacerniak”, gdzie palili papierosy przebywający tam osadzeni, o on jest osobą niepalącą. Naruszenie prawa do prywatności, intymności, do ochrony zdrowia doprowadziło powoda do tego, że odbywana kara pozbawienia wolności stała się nieproporcjonalnie dolegliwa, w wyniku czego dokonał samookaleczenia na skutek poddania go w tym okresie poniżającemu traktowaniu, wynikającemu z niezapewnienia humanitarnych warunków izolacji więziennej. Strona pozwana Skarb Państwa - Zakład Karny w P. wniosła o oddalenie powództwa. Wskazała, że warunki odbywania przez powoda kary pozbawienia wolności spełniały standardy określone w przepisach prawa, również prawa powoda były respektowane. Jedynie w okresie dwóch tygodni w sześciuosobowej celi powoda, znajdującej się na drugim piętrze, przebywało siedem osób, co doprowadziło do tzw. przeludnienia.

**Oceń zasadność roszczenia powoda.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. W testamencie sporządzonym w dniu 22 grudnia 2012 r. w formie aktu notarialnego spadkodawca Roman K. postanowił, że jego siostrzeniec Tomasz D. nabywa z chwilą otwarcia spadku wierzytelność o zapłatę czynszu dzierżawnego lokalu użytkowego, stanowiącego jego własność. Po śmierci spadkodawcy, w dniu 15.01.2013 r., spadkobiercy ustawowi zakwestionowali skuteczność zapisu zarzucając, że przedmiotem zapisu windykacyjnego nie może być suma pieniężna.

**Oceń stanowisko spadkobierców ustawowych i wskaż podstawowe różnice
pomiędzy zapisem zwykłym a zapisem windykacyjnym.**

3. Po zawarciu małżeństwa wyznaniowego i złożeniu przez Andrzeja K. i Marię N. oświadczenia woli jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającemu prawu polskiemu, kierownik USC odmówił sporządzenia aktu małżeństwa, gdyż Maria N. w chwili zawarcia tego małżeństwa miała lat 17.

**Oceń sytuację prawną nupturientów i wskaż jakie środki prawne im służą.
(powództwa o: ustalenie nieistnienia, istnienia, unieważnienie małżeństwa, wniosek
o rozstrzygnięcie, czy okoliczności przedstawione przez kierownika urzędu stanu
cywilnego uzasadniają odmowę dokonania czynności?).**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 16

1. W nocy z dnia 2 na 3 stycznia 1997 r. pękł w sklepie pozwanego grzejnik z gorącą wodą, wskutek czego został zalany niżej położony lokal należący do powódki. Powódka domaga się od pozwanego zwrotu kosztów remontu lokalu wskazując, że przyczyną pęknięcia było to, że okno do pomieszczenia, w którym ów grzejnik się znajdował, było na wpół otwarte, a wymienionej nocy mróz sięgał minus 9C. Pozwany nie uznał powództwa podnosząc, że nie ponosi winy za zalanie lokalu powódki, ponieważ grzejnik nie mógł pęknąć na skutek otwarcia okna, zwłaszcza że było ono otwarte tylko do połowy. Powódka podniosła, że pozwany nie wykazał okoliczności wyłączających odpowiedzialność za szkodę.

Oceń stanowiska stron.

2. W toku procesu o zapłatę strony zawarły ugodę sądową, w wykonaniu której pozwana Anna C. zobowiązała się zapłacić powodowi Wacławowi T. kwotę 15.000 zł. Sąd postanowieniem z dnia 12 grudnia 2012 r. umorzył postępowanie. Strony nie wniosły zażalenia. Pozwem z dnia 3 lipca 2013 r. Anna C. wniosła o ustalenie nieważności swojego oświadczenia złożonego w ugodzie, gdyż w dniu zawarcia ugody źle się czuła, sędzia referent wywierał na nią presję, grożąc wysokimi kosztami sądowymi, a ponadto pozwany wprowadził ją w błąd co do faktycznej podstawy roszczenia, gdyż powołał się na fakturę, która - co Anna C. wykryła w dniu 10 czerwca 2013 r. - została sfalszowana.

Czy powództwo może zostać uwzględnione przy założeniu, iż podane przez powódkę fakty zostały wykazane?

3. Małżonkowie Natalia i Marek K. bardzo pragnęli mieć dziecko, niestety po upływie 3 lat od zawarcia związku, pomimo podjętego leczenia, nie doczekali się potomstwa. W tej sytuacji Natalia K. przedstawiła mężowi sposób rozwiązania ich problemu i zaproponował, że albo podejmą decyzję o leczeniu niepłodności stosując procedury lecznicze takie jak zapłodnienie pozaustrojowe in vitro, albo też adoptują dziecko, na co nie chciał zgodzić się Marek K. W związku z tym, nie widząc możliwości dalszego pożycia z mężem, w czerwcu 2010 roku wyprowadziła się, a w styczniu 2012 roku związała się z innym mężczyzną, z którym zamierza założyć rodzinę. Dlatego w dniu 9 marca 2013 roku Anna T. wniosła o rozwiązanie przez rozwód jej małżeństwa zawartego w dniu 3 kwietnia 2007 roku z Markiem K. z wyłącznej winy pozwanego. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa podkreślając, iż nadal kocha żonę. W lutym 2012 roku uległ on wypadkowi samochodowemu i aktualnie wymaga opieki.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Wskaż zakres kognicji sądu w sprawie o rozwód.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 17

1. Powodowie Anna i Marek T w pozwie skierowanym przeciwko PZU S.A. w Warszawie domagali się zasądzenia od strony pozwanej na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienia w kwocie 150.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 czerwca 2013 r., to jest od dnia wniesienia pozwu. Uzasadniając żądanie pozwu powodowie podnieśli, że w dniu 18 października 2006 r., w wyniku potrącenia przez samochód, śmierć poniósł ich syn – Piotr T. Sprawca wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Pismem z dnia 20 maja 2013 r. powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia, lecz ubezpieczyciel odmówił wypłaty zadośćuczynienia, uzasadniając to brakiem podstawy prawnej dla zgłoszonego przez nią roszczenia. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, albowiem dochodzone roszczenie wynikające z faktu śmierci syna powodów w wypadku komunikacyjnym nie jest uzasadnione z punktu widzenia zarówno art. 446 § 3 k.c., jak i art. 448 k.c. Podstawa taka została wprowadzona dopiero po uchwaleniu art. 446 § 4 k.c., to jest odnośnie deliktów popełnionych od dnia 3 sierpnia 2008 r.

**Oceń zasadność roszczenia powoda.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Powód Marcin K. wniósł o zasądzenie od Alicji M. kwoty 50 000 zł z tytułu zachowku. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że jego matka Józefa K. w testamencie powołała do całości spadku córkę Alicję M. Spadkodawczyni wydziedziczając w testamencie powoda zarzuciła mu niedopełnianie wobec niej obowiązków rodzinnych. Powód zaprzeczył tym zarzutom wywodząc, że z uwagi na pobyt za granicą rzadko odwiedzał matkę, ale kontaktowali się telefonicznie i mailowo. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa twierdząc, że powód po wyjeździe z kraju nie interesował się w ogóle życiem matki.

Oceń stanowiska stron.

3. W wyroku rozwodowym z 10 czerwca 2013 r. sąd okręgowy orzekł m.in. o sposobie korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania małżonków. Małżonkowie mieszkali w domu jednorodzinnym stanowiącym osobisty majątek męża Piotra O., który wkrótce zawarł nowy związek małżeński. Po rozwodzie była żona Marta O. nie ubiega się o wynajęcie mieszkania, zarabia 3 000 zł miesięcznie, zajmuje 2 pokoje z kuchnią. Piotr O. wniósł o eksmisję byłej żony, a Marta O. o oddalenie powództwa, albowiem ma prawo mieszkać w tym domu zgodnie z prawomocnym wyrokiem rozwodowym, przez czas wspólnego w nim zamieszkiwania rozwiedzionych małżonków. Ponadto wniosła o oddalenie powództwa, gdyż nie ma gdzie mieszkać, a nadto żądanie powoda jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

**Oceń sytuację prawną stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 18

1. Wierzyciel wniósł powództwo przeciwko Kamilowi G. i Marianowi K. – dłużnikom solidarnym o całą należność, chociaż za dług odpowiedzialna była jeszcze Zofia C. Po wyegzekwowaniu należności od Kamila G i Mariana K. dłużnicy wystąpili przeciwko Zofii C. o zwrot 1/3 części zapłaconej przez nich kwoty. Zofia C. odmówiła podnosząc, że w sposób dorozumiany została zwolniona z długu przez wierzyciela, a ponadto roszczenie wierzyciela w stosunku do niej uległo przedawnieniu. Kamil G. i Marian K. podnieśli, że spełnili roszczenie nieprzedawnione, a fakt zwolnienia z długu musi być stwierdzony pismem.

Oceń stanowiska stron.

2. Rafał P. naruszył posiadanie Marii C. w ten sposób, że nie godząc się na przebieg granicy pomiędzy ich działkami, rozebrał i zniszczył trzydziestoletni płot z drewnianych sztachet, należący do powódki. W pozwie skierowanym przeciwko Rafałowi P. powódka Maria C. domagała się ochrony jej posiadania przez nakazanie pozwanemu postawienia ogrodzenia w tym samym miejscu co poprzednie, z tym, że w postaci siatki drucianej na słupkach. W razie niewykonania powyższego w określonym terminie, wniosła o upoważnienie jej do wykonania zastępczego, na koszt pozwanego. Powódka zaznaczyła, że pozwany nadal kwestionuje granicę, a zatem ogrodzenie powinno być wzmocnione przed jego dalszymi działaniami, naruszającymi posiadanie powódki.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Pozwana wniosła o udzielenie zabezpieczenia przez zasądzenie od powoda, tytułem alimentów płatnych przez czas trwania procesu o rozwód, kwoty po 600 zł miesięcznie. Sąd Okręgowy wniosek oddalił w całości, stwierdzając, że dla rozpoznania niniejszego wniosku niepotrzebnym jest uprawdopodobnianie winy w rozkładzie pożycia, bowiem o tej winie może przesądzić jedynie prawomocny wyrok. Materialną podstawą niniejszego rozstrzygnięcia jest natomiast art. 27 k.r.o., nie zaś art. 60 k.r.o., a skoro tak, to do zasądzenia tymczasowych alimentów na rzecz pozwanej niezbędnym jest uprawdopodobnienie, iż pozostaje ona w niedostatku. Sąd stwierdził, że pozwana okoliczności tej nie uprawdopodobniła, albowiem pomimo faktu, iż nie jest ona osobą zamożną, jej sytuacja życiowa daleka jest od niedostatku i dlatego wniosek podlegał oddaleniu na zasadzie art. 730¹ § 1 k.p.c.

Dokonaj oceny stanowiska Sądu Okręgowego.

Wskaż podstawy materialno prawne roszczenia zasądzenia alimentów co do świadczeń za okres trwania wyroku rozwodowego oraz co do świadczeń za okres po uprawomocnieniu się wyroku orzekającego rozwód.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 19

1. Znany polityk A wniósł powództwo o ochronę dóbr osobistych przeciwko znanemu politykowi B z partii opozycyjnej zarzucając, że w jednym z programów publicystycznych pozwany rozpowszechniał o nim nieprawdziwe informacje, w tym przypisywał powodowi podejmowanie czynności, które określał jako praktyki gangsterskie i na tej podstawie formułował uwłaczające czci negatywne opinie o powodzie. Wypowiedzi te zostały zacytowane w programach informacyjnych telewizji publicznej oraz stacji prywatnych, a także w prasie. Pozwany wniósł o odrzucenie pozwu powołując się na przepis art. 105 Konstytucji przyznający posłom i senatorom tzw. immunitet parlamentarny o charakterze materialnym i formalnym. Z ostrożności procesowej wniósł o oddalenie powództwa powołując się na ważny interes społeczny związany z kandydowaniem powoda na ważną funkcję publiczną. Poza tym, jako poseł miał prawo i obowiązek informować o swoich wątpliwościach co do tej kandydatury, w związku z posiadanymi przez siebie informacjami o podejrzeniach wobec powoda ze źródeł, których nie ujawni. Ponadto podniósł, że osoba publiczna musi się liczyć z tym, że będą roztrząsane także fakty z jej życia prywatnego, jeżeli wiążą się z jej funkcją. Powód zakwestionował powołanie się na immunitet parlamentarny, oceniając zachowanie pozwanego jako niezwiązane ze sprawowaniem mandatu, lecz jako formę niedopuszczalnej walki politycznej.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Powód, Hubert S., wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej Marii. T. kwoty 50.000 zł tytułem zachowku. W uzasadnieniu żądania wyjaśnił, że na podstawie ustawy nabył, w połowie, spadek po Urszuli. S. (jako jej syn). Podał, że spadkodawczyni nie pozostawiła żadnego majątku; w 1999 r. darowała pozwanej (jego córce) lokal mieszkalny; wartość tej darowizny oszacował na 200.000 zł. Pozwana, Maria T., wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że darowizna na jej rzecz została dokonana dawniej, niż w ciągu 10 lat przed śmiercią spadkodawczyni; podkreśliła przy tym, że nie była osobą powołaną do spadku.

Oceń stanowiska stron.

3. Wyrokiem z dnia 19 marca 2013 roku sąd okręgowy rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy pozwanego, nie uwzględnił wniosków powoda i powódki o wzajemną eksmisję z mieszkania, lecz orzekł o sposobie korzystania z tego mieszkania. Apelację wniosła zarówno powódka, jak i pozwany. Powódka wniosła o orzeczenie eksmisji pozwanego podnosząc, iż pozwany był w stosunku do niej agresywny i nadużywał alkoholu, co zmusiło ją już w trakcie procesu do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania. Pozwany domagał się eksmisji powódki na tej podstawie, że mieszkanie stanowi jego majątek osobisty. Ponadto zarzucił, iż orzeczenie o sposobie korzystania z mieszkania było niedopuszczalne, skoro w chwili wyrokowania powódka nie zajmowała już mieszkania.

Czy rozstrzygnięcie sprawy jest prawidłowe?

Omówić zasadę integralności wyroku rozwodowego.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 21

1. Anna W. wniosła powództwo przeciwko Janowi T. o ochronę dóbr osobistych. W uzasadnieniu zakwestionowała trafność opinii RODK wydanej w sprawie o uregulowane kontaktów jej byłego męża z jej małoletnim synem. Podniosła, że zasadnicza część opinii była sporządzona przez Jana T., który w ustnej opinii uzupełniającej, przedstawił się jako autor opinii w części dotyczącej rodziców i ich predyspozycji wychowawczych. Zarzuciła brak obiektywizmu, nierzetelność i stronniczość pozwanego. Ponadto wskazała też na brak uprawnienia pozwanego do wypowiadania się w zakresie wyłącznych kompetencji lekarza psychiatry, tj. na temat stanu psychicznego powódki i rzekomych anormalnych relacji z dzieckiem. Przede wszystkim podniosła, że przez nieuprawnione i błędne przypisanie jej cechy intruzyjności w kontaktach z synem, doszło do naruszenia jej dóbr osobistych. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że opinię wydał w ramach obowiązków służbowych i posiadanych uprawnień. Potwierdził ocenę zachowania powódki jako intruzyjne, stwierdzając, że wystarczy do tego analiza pism procesowych oraz kilkugodzinny kontakt w czasie badań.

**Odnies się do argumentów stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Powódka – Karolina B. wniosła o zasądzenie od pozwanej Juli B. kwoty 270.000 zł tytułem zachowku po zmarłej matce Janinie B. W uzasadnieniu podniosła, że ona oraz pozwana są córkami spadkodawcy, dziedziczącymi na mocy ustawy po 1/3 udziału wraz z trzecią córką zmarłej, a cały majątek spadkodawcy został rozdysponowany na rzecz pozwanej darowiznami za życia spadkodawczyni. Pozwana zarzuciła, że powódce nie przysługuje legitymacja do wystąpienia z żądaniem zachowku, jako zstępnej, która nabyła spadek z mocy ustawy. Jednocześnie podniosła, że żądanie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ponieważ jest osobą chorą, niezdolną do pracy zarobkowej, a otrzymane w drodze darowizny od matki przedmioty majątkowe przekazała nieodpłatnie swoim dzieciom. Nadto roszczenie jest przedawnione, skoro od śmierci matki upłynęły już 4 lata.

**Oceń stanowiska stron.
Według jakich reguł sąd oceni zarzut przedawnienia?**

3. Paweł T., niezwłocznie po uzyskaniu pełnoletniości, złożył wniosek do Sądu Rejonowego w M. o unieważnienie aktu urodzenia i ustalenie jego nowej treści na tej podstawie, że osoby wpisane w akcie urodzenia jako rodzice nie są jego biologicznymi rodzicami.

**Oceń sytuację prawną Pawła T.
Jaką decyzję podejmie sąd?**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 22

1. Pozwany korzystając grzecznościowo z garażu strony powoda dokonywał w nim naprawy swego samochodu i na skutek nieumiejętnego posługiwania się palnikiem spowodował niewielki pożar, który szybko ugasiła straż pożarna. Po jej odjeździe, na dachu gdzie znajdował się cały zespół urządzeń elektrycznych, pojawił się ogień, w wyniku którego zniszczeniu uległ cały budynek. Powód zażądał od pozwanego odszkodowania podnosząc, że pożar jest zjawiskiem żywiołowym, którego rozmiarów nie da się przewidzieć, a więc sprawca pożaru odpowiada za wszelkie wynikię stąd szkody. Pozwany podniósł, że drugi pożar powstał wyłącznie na skutek niezamknięcia przez straż pożarną dopływu energii elektrycznej.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Leszek P. domagał się w pozwie wniesionym przeciwko Piotrowi C. ustalenia, że obciążająca jego nieruchomość służebność drogowa, ustanowiona na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości sąsiedniej (którym od 2006 r. w następstwie umowy kupna stał się pozwany) wygasła w 2005 r. na skutek tego, że od 1995 r. nie była wykonywana. Okoliczność powyższa znalazła potwierdzenie w dowodach. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że w świetle istniejącego - w dacie zakupu przez niego nieruchomości władnącej - wpisu w księdze wieczystej, służebność drogowa przysługiwała jako prawo związane z tą nieruchomością.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W wyniku częściowego uwzględnienia powództwa sąd rozwiązał małżeństwo Anny K. z Józefem K. przez rozwód z winy obojga stron i m.in. zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego dziecka stron alimenty po 600 zł miesięcznie. Pozwany wniósł apelację domagając się obniżenia zasądzonych alimentów, natomiast powódka rozważa wniesienie apelacji od orzeczenia o winie i alimentach na dziecko. Anna K. od roku pozostaje w nieformalnym związku z Mateuszem P., z którym jest w trzecim miesiącu ciąży i z którym chce jak najszybciej założyć rodzinę i zawrzeć związek małżeński. Przede wszystkim jednak chce doprowadzić do prawnego uregulowania pochodzenia dziecka poczętego, zgodnego z jego pochodzeniem biologicznym, co jest dla niej priorytetem w obecnej sytuacji. Dlatego Anna K. zgłosiła się do kancelarii radcy prawnego o udzielenie porady prawnej dla wyjaśnienia jej sytuacji oraz wskazania stosownych czynności prawnych, jakie powinna podjąć dla zrealizowania powyższych zamierzeń.

Oceń sytuację prawną Anny K.

Jakiej porady prawnej powinien udzielić Annie K. radca prawny dla doprowadzenia do prawnego uregulowania pochodzenia poczętego przez nią dziecka, zgodnego z jego pochodzeniem biologicznym?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 23

1. W toku procesu w sprawie z powództwa Wandy P. o zapłatę, pełnomocnik pozwanego Jana T. złożył pismo procesowe, w którym stwierdził, iż powódka jest notoryczną oszustką, w przeszłości trudniła się procederem nierządu i żądanie zapłaty kwoty 25.000 złotych z tytułu rozliczenia rzekomego konkubinatu jest nieuzasadnione. Obecnie Wanda P. wniosła powództwo przeciwko Janowi T., domagając się przeproszenia, zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 80.000 zł za naruszenie jej dóbr osobistych w piśmie procesowym. Jan T. wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił, iż zawarte w piśmie procesowym stwierdzenia miały wykazać niewiarygodność twierdzeń powódki poprzez scharakteryzowanie jej sylwetki.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po Józefie K., córka spadkodawczyni Anna K. wniosła stwierdzenie praw do spadku na podstawie testamentu, natomiast druga córka Justyna K. na podstawie ustawy. Józefa K. wydziedziczyła w testamencie córkę Justynę K., która sprawiała kłopoty wychowawcze – nadużywała alkoholu, brała narkotyki, nie ukończyła szkoły średniej. Justyna K. wyjaśniła, po ukończeniu 20 –tego roku życia, samodzielnie się utrzymuje, podjęła leczenie odwykowe i przestała brać narkotyki. Na łożu śmierci matka jej wybaczyła. Anna K. zarzuciła, że Justyna K. nie może skutecznie powołać się na przebaczenie, ponieważ spadkodawczyni nie zawarła oświadczenia o przebaczeniu w formie testamentu, a ponadto w tym czasie matka uwagi na stan zdrowia nie była w stanie wyrazić swojej woli, a nawet nikogo już nie poznawała.

Oceń stanowiska uczestników postępowania i zaproponuj rozstrzygnięcie.

3. Wnioskodawca Marek K. wniósł o pełne przysposobienie małoletniego Jakuba P., syna swojej żony. Marek K. jest ojcem biologicznym małoletniego, który urodził się w trakcie trwania poprzedniego małżeństwa żony z Józefem P. Małżeństwo to zostało rozwiązane wyrokiem rozwodowym, na mocy którego Józef P. został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnim. Wobec faktu, że minął okres sześciu miesięcy od urodzenia dziecka i nie zostało wniesione powództwo o zaprzeczenie ojcostwa, Marek K. na drodze przysposobienia pełnego postanowił uregulować pochodzenie swego dziecka.

Oceń sytuację prawną małoletniego Jakuba P. i dokonaj oceny podjętych przez Marka K. czynności procesowych, mając na względzie dobro małoletniego dziecka.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i je uzasadnij.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 24

1. Powódka wystąpiła przeciwko Krzysztofowi C. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną podnosząc, że jej dłużniczka Jadwiga G. działając w porozumieniu z synem (pozwany) w celu pokrzywdzenia powódki, darowała Krzysztofowi C. nieruchomość i stała się niewypłacalna. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa kwestionując swoją złą wiarę. Podniósł ponadto, że własność spornej nieruchomości została przeniesiona w drodze umowy sprzedaży, zawartej przed doręczeniem pozwu w niniejszej sprawie, na rzecz małżonków Genowefy i Adama małżonków Z. Powódka wywodziła, że brak po stronie pozwanego przedmiotu darowizny nie wyłącza legitymacji biernej pozwanego.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Sąsiadujące ze sobą działki pozostają w użytkowaniu wieczystym Jana P. i Andrzeja C., właścicielem gruntu jest gmina M. Działka Jana P. nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej, a zatem Jan P. wystąpił do sądu o ustanowienie służebności drogi koniecznej po działce Andrzeja C. W odpowiedzi na wniosek Andrzej C. podniósł, że skoro Jan P. nie jest właścicielem działki, a jedynie posiadaczem w zakresie użytkowania wieczystego, może co najwyżej domagać się ustanowienia odpowiedniej służebności osobistej.

Oceń argumenty uczestników postępowania.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan P. i Maria T., obecnie P., zawarli związek małżeński w dniu 25.06.2009 r. W dniu 5.12.2009 r. Maria P. urodziła małoletnią Ewę P., która wcześniej, to jest w dniu 9.06.2009 r., została uznana przez Jana P. Obecnie Jan P. wyraża swoje wątpliwości co do swego ojcostwa, podejrzewając, że ojcem dziecka jest inny mężczyzna. W związku z tym w niewielkim zakresie alimentuje dziecko. Nie przekazuje też środków na utrzymanie rodziny, uznając, że skoro rodzina zamieszkuje w mieszkaniu stanowiącym jego majątek osobisty, zwolniony jest od dalszej alimentacji. Zagroził też, że w wypadku wniesienia przez żonę sprawy o alimenty, on wniesie o eksmisję żony w sprawie o rozwód.

Jaka jest sytuacja prawna małoletniego dziecka w zakresie jego pochodzenia?

Oceń sytuację prawną Marii P. w zakresie alimentacji syna przez Jana P. oraz jej prawa do zamieszkiwania w mieszkaniu stanowiącym majątek osobisty Jana P.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 25

1. Opiekun prawny Marty P. w lutym 2012 r. uzyskał zezwolenie sądu na sprzedaż nieruchomości za kwotę zgodną z przedłożonym operatem szacunkowym. Po stawieniu się w kancelarii notarialnej w styczniu 2013 r. celem sfinalizowania sprzedaży, notariusz odmówił dokonania czynności - sporządzenia aktu notarialnego z uwagi na fakt, że zbycie nieruchomości na tych warunkach jak w zezwoleniu sądu jest niekorzystne dla ubezwłasnowolnionej. Wskazał, że po wydaniu zezwolenia ceny nieruchomości na tym terenie znacznie wzrosły z uwagi na zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego i zapowiedzianą inwestycję. Opiekun prawny wniósł zażalenie do sądu okręgowego na odmowę dokonania czynności. W odwołaniu zarzucił, że sąd opiekuńczy zezwolił opiekunowi osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na dokonanie czynności prawnej (art. 156 w związku z art. 175 k.r.o.) co wyłącza badanie, czy czynność dokonana na podstawie tego zezwolenia jest sprzeczna z ustawą, ma na celu obejście ustawy lub jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 1 i 2 k.c.).

Oceń sytuację prawną stron oraz podniesione argumenty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po Stanisławie P. uczestnik postępowania podniósł zarzut nieważności testamentu notarialnego. Wskazał, że notariusz przyjechał do domu spadkodawcy z gotowym projektem i po odczytaniu testamentu spadkodawca go zaakceptował. Nie był jednak w stanie złożyć całego czytelnego podpisu i dlatego notariusz odebrała od niego tuszowy odcisk palca kciuka prawej ręki. Po powrocie do kancelarii zatrudniona przez notariusza pracownica kancelarii Joanna W., nieobecna przy składaniu oświadczenia woli przez spadkodawcę, wypisała jego imię i nazwisko i złożyła obok swój podpis. Wnioskodawca wywodził, że treść testamentu odpowiadała woli testatora a zawarcie wzmianki, iż Joanna W. była obecna przy czynności prawnej, pomimo jej nieobecności przy składaniu oświadczenia, nie wywarło wpływu na ważność testamentu notarialnego.

Oceń stanowiska uczestników postępowania.

3. Damian B. sprzedał samochód osobowy marki FORD FOCUS RS, który stanowił składnik majątku wspólnego. Żona Damiana B. wniosła o ustalenie, że umowa jest bezskuteczna, gdyż nie wyraziła zgody na sprzedaż pojazdu.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 26

1. W sprawie o odszkodowanie za naprawę 7-letniego samochodu, który został uszkodzony w wypadku komunikacyjnym, pozwany zakład ubezpieczeń podniósł, że skoro do jego naprawy użyto nowych części zamiennych, należy pomniejszyć kwotę należnego odszkodowania o tzw. potrącenie amortyzacyjne (procent ubytku wartości nowej części, użytej do naprawy, powiązany z okresem eksploatacji pojazdu). W innym przypadku odszkodowanie będzie prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda. Powód wywodził, że brak jest podstaw do zmniejszania należnego odszkodowania.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Józef N. w dniu 13 maja 2013 r. wystąpił o stwierdzenie nabycia w drodze zasiedzenia własności nieruchomości rolnej, którą posiada w dobrej wierze jako właściciel od 1983 r. Uczestnik postępowania Wojciech K. zarzucił, iż bieg zasiedzenia został przerwany na skutek tego, że w roku 1998 wystąpił do sądu o stwierdzenie nabycia spadku po Mateuszu K. a sporna nieruchomość należała do spadku po nim.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W sprawie z powództwa prokuratora o zaprzeczenie ojcostwa sąd z urzędu dopuścił dowód z badania DNA, jednak matka dziecka nie zgadza się na pobranie krwi dziecka.

Czy w takiej sytuacji sąd może oddalić powództwo?

Czy sąd może z urzędu wszcząć postępowanie o ograniczenie władzy rodzicielskiej matki dziecka celem ustalenia, czy brak zgody matki małoletniej na pobranie krwi od dziecka w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa jest sprzeczne z dobrem dziecka i czy może zobowiązać matkę do poddania małoletniej badaniu i pobraniu krwi, niezbędnych do wydania opinii?

Omów problematykę dowodów w sprawach o zaprzeczenie ojcostwa.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 27

1. Dokonując ustalenia, iż strony w umowie sprzedaży nieruchomości, zawartej w formie aktu notarialnego, wskazały nieprawdziwą cenę, sąd uznał, że umowa jest nieważna, bowiem cena stanowi istotny element umowy sprzedaży.

Czy stanowisko sądu jest prawidłowe?

2. Spadkodawca Piotr O. wybrał się z dziećmi z małżeństwa na wesele chrześniaka. Zdecydował się na wyjazd, mimo że czuł się źle, ponieważ obiecał, że będzie na ślubie i weselu. Rano w dniu wyjazdu przyszli trzej koledzy spadkodawcy. Po wypiciu kawy Piotr O. i jego koledzy omawiali sprawy służbowe. W czasie tej wizyty spadkodawca był ogólnie sprawny, chociaż skarżył się, że źle się czuje, pocił się, drżały mu ręce. Gdy rozmowa zeszła na tematy rodzinne Piotr O. wyraził obawę o przyszłość swoich dzieci i stwierdził, że powinien spisać ostatnią wolę. Treść ostatniej woli Piotr O. podyktował jednemu z kolegów. Po sporządzeniu dokumentu, który został zatytułowany „Protokół z testamentu”, podpisali go trzej świadkowie oraz spadkodawca. W czasie podróży samochodem na wesele Jan S. skarżył się, że jest mu duszno, otwierał okno, kilka razy przerywano podróż na jego prośbę. Jan S. uczestniczył w uroczystościach i bawił się na weselu. Około północy upadł podczas tańca. Wezwany lekarz stwierdził zgon na skutek rozległego zawału serca. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po Piotrze O. na podstawie testamentu ustnego, uczestniczka postępowania zarzuciła nieważność testamentu powołując się na to, że nie zachodziła obawa rychłej śmierci.

Oceń zarzut nieważności testamentu.

3. W procesie o ustalenie ojcostwa sąd dopuścił dowód z badania DNA, jednak matka dziecka nie zgadza się na pobranie krwi dziecka.

Czy w takiej sytuacji sąd może oddalić powództwo?

Omów problematykę dowodów w sprawach o ustalenie ojcostwa.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 28

1. Powódka nabyła od pozwanego sprzedawcy samochód ciężarowy. Podczas pierwszego przeglądu stwierdzono pęknięcia w ścianie kabiny kierowcy spowodowane wadami konstrukcyjnymi. Wskutek reklamacji powódki, pozwany wyraził gotowość niezwłocznej naprawy pojazdu, co przywróci sprawność techniczną, ale spowoduje obniżenie wartości rynkowej pojazdu o 15-20%. Powódka nie wyraziła zgody na taki sposób naprawy i odstąpiła od umowy. Pozwany podniósł, że deklaracja gotowości niezwłocznego usunięcia wady przez sprzedawcę uniemożliwia kupującemu realizację prawa odstąpienia od umowy przysługującego z rękojmi. Powódka podtrzymała żądanie zwrotu ceny podnosząc, że wada, jaka wystąpiła w sprzedanym pojeździe, zmniejszała zarówno użyteczność samochodu z uwagi na jego przeznaczenie, jak i jego wartość w obrocie handlowym, a pozwany nie wyraził gotowości wymiany kabiny kierowcy na nową.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan S. sprzedał Piotrowi C. nieruchomość, przy czym strony zastrzegły prawo odstąpienia od umowy, które mogło być wykonane w terminie 2 miesięcy od daty zawarcia umowy sprzedaży. W ostatnim dniu tego terminu Jan S., złożył Piotrowi C., w zwykłej formie pisemnej, oświadczenie o odstąpieniu od umowy. W pozwie skierowanym przeciwko Piotrowi C., Jan S. domaga się uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez dokonanie wpisu na jego rzecz prawa własności nieruchomości oraz zasądzenia wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez pozwanego i podnosi, że na skutek wykonania umownego prawa odstąpienia stał się ponownie właścicielem nieruchomości. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że wykonanie umownego prawa odstąpienia wymagało zachowania formy aktu notarialnego, nadto - z ostrożności procesowej - podnosi, że prawo własności nieruchomości nie mogło przejść na powoda do czasu, gdy ten zwróci mu uiszczonej cenę.

Rozważ zasadność powództwa i obrony pozwanego.

3. Małżonkowie Marek i Ewa M. przysposobili rodzeństwo, to jest 5-letnią Monikę i 3-letniego Jacka. Z biegiem lat okazało się jednak, że Monika, w przeciwieństwie do Jacka, nie spełnia oczekiwań rodziców adopcyjnych co do stopnia rozwoju intelektualnego i zdolności oraz sprawia duże trudności wychowawcze. Narastające problemy wychowawcze spowodowały, że Marek i Ewa M. wystąpili o rozwiązanie przysposobienia wobec Moniki podnosząc, że być może popełnili pewne błędy wychowawcze i dla dobra dziecka lepiej będzie, jeśli pieczę nad nią przejmie inna rodzina adopcyjna, bądź gdy wróci do swojej rodziny biologicznej, tym bardziej, że obecnie ma ona dopiero 12 lat. Dodali też, że Monika może mieć negatywny wpływ na młodszego brata.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 29

1. Kuzyni Marek T. i Jan S. umówili się na sprzedaż przez Marka T. na rzecz Jana S. motoru marki Yamaha FZS Fazer rocznik 2001 za płatną w gotówce kwotę 7.100 zł. Marek T., mając zaufanie do Jana S., godząc się na ułożenie treści umowy przez Jana S., złożył podpis in blanco na kartce papieru, na którym miała być spisana ta umowa. Wbrew ustaleniom Jan S. na tej kartce papieru sporządził umowę sprzedaży przedmiotowego motoru za kwotę 7.100 zł z tym, że na poczet ceny została zaliczona kwota 3.000 zł tytułem spłaty pożyczki udzielonej przez Jana S. Markowi T. Natomiast tylko pozostała część ceny, to jest 4.100 zł, miała być płatna gotówką. Po zapoznaniu się z treścią sporządzonej umowy Marek T. złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Podkreślił, że Jan S. oszukał go, albowiem na takich warunkach nie sprzedałby motoru. Zarzucił, że kwestia udzielenia pożyczki jest sporna pomiędzy stronami, a ponadto motywem sprzedaży była potrzeba posiadania w chwili obecnej gotówki przez Marka T.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W 2004 roku w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej w dniu 11 marca 2003 roku Annie P., uczestniczka postępowania podniosła zarzut nieważności testamentu podnosząc, że spadkobierczyni sporządziła dwa testamenty, w dniu 23.5.1991 r. i w dniu 19.2.1992 r. ale z uwagi na chorobę psychiczną nie miała możliwości swobodnego podjęcia decyzji i wyrażania woli, o czym wiedzieli wszyscy członkowie rodziny, w tym wnioskodawczyni i uczestniczka postępowania. Wnioskodawczyni przyznała okoliczność stanu zdrowia testatorki, ale podniosła, że uczestniczka postępowania uchybiła terminowi do podważenia nieważności testamentów, skoro już w latach 90-tych miała wiedzę o przyczynach nieważności testamentu. Zdaniem uczestniczki postępowania bezwzględna nieważność testamentu sąd uwzględnia z urzędu.

Oceń stanowiska uczestników postępowania.

3. Andrzej S. uznał dziecko w dniu 12 maja 2009 r. W dniu 1 czerwca 2012 r. dowiedział się, że Mariola T. matka dziecka od 2000 roku pozostaje w związku małżeńskim, a powództwo o zaprzeczenie ojcostwa nie zostało wytoczone. W tej sytuacji w dniu 12 grudnia 2012 r. Andrzej S. wniósł o zaprzeczenie swego ojcostwa. Mariola T. wniosła o oddalenie powództwa zarzucając przekroczenie terminu sześciu miesięcy od dnia, w którym dowiedział się, że dziecko od niego nie pochodzi. Powód zarzucił, że służy mu termin jednego roku od daty powzięcia takiej wiadomości, albowiem uznanie miało miejsce przed dniem 13 czerwca 2009 r.

Oceń argumenty stron.

Oceń sytuację prawną Andrzeja S.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 30

1. 8-letni Adam Z. po wyjściu z posesji, gdzie zamieszkiwał, bez upewnienia się, czy może przekroczyć jezdnię, wbiegł na ulicę bezpośrednio pod nadjeżdżający samochód. Mimo podjętej próby, kierującemu pojazdem nie udało się ominąć małoletniego, co w konsekwencji skutkowało potrąceniem chłopca prawą stroną pojazdu. W procesie o zadośćuczynienie, pozwany zakład ubezpieczeń zgłosił zarzut przyczynienia się powoda do powstania szkody. Przedstawicielka ustawowa powoda wywodziła, że skoro poszkodowanemu z uwagi na wiek winy przypisać nie można, nieuzasadnione byłoby obniżenie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Oceń stanowiska stron i wyjaśnić przesłanki zmniejszenia obowiązku naprawienia szkody w przypadku przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody.

2. Pomiędzy właścicielami gruntów sąsiadujących doszło do sporu co do przebiegu granicy. Wykorzystując roczny wyjazd za granicę Jana T., Marek S. wkroczył na przygraniczny pas gruntu uprawiany od ponad 30 lat przez Jana T. i zaorał go. Po powrocie do kraju Jan T. zażądał wydania spornego gruntu, lecz spotkał się z kategoryczną odmową. W tej sytuacji Jan T. wniósł powództwo przeciwko Markowi S. o ochronę posiadania, domagając się wydania zaoranego pasa gruntu. Sąd oddalił to powództwo z uwagi na wygaśnięcie roszczenia, albowiem powództwo zostało wniesione rok po naruszeniu posiadania. Dlatego Jan T. zapowiedział wniesienie sprawy o rozgraniczenie. Marek S. zapowiedział, że nie ustąpi. Dodał, że nieformalne umowy jego poprzednika prawnego z Janem T. go nie wiążą, a poza tym w postępowaniu rozgraniczeniowym ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania, a ten został potwierdzony wyrokiem sądowym oddalającym powództwo Jana T., którym strony są związane.

Oceń argumenty stron w kontekście kryteriów rozgraniczenia nieruchomości.

3. W szpitalu doszło do przypadkowego zamienienia urodzonych w tym samym dniu noworodków. W efekcie tego, po zgłoszeniu w Urzędzie Stanu Cywilnego faktu urodzenia dzieci, rodzicami dziecka urodzonego przez Jolantę P. zostali wpisani małżonkowi Maria i Jan T., natomiast matką małoletniej córki Marii i Jana T. została wpisana Jolanta P. Po upływie sześciu tygodni od urodzenia się dzieci Jolanta P. przed sądem opiekuńczym wyraziła zgodę na przysposobienie dziecka w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającego. Tydzień później, ale przed wszczęciem sprawy o przysposobienie, okazało się, że doszło do zamiany noworodków.

Oceń sytuację prawną dzieci.

Zaproponuj czynności procesowe, jakie mogą podjąć Maria i Jan T. oraz Jolanta P. w celu uregulowania sytuacji prawnej dzieci.

Wskaż ewentualnie inne dodatkowe czynności, które mógłby podjąć sąd opiekuńczy.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 31

1. Tomasz H. wniósł o ustalenie, iż nieważna jest umowa przeniesienia własności nieruchomości na zabezpieczenie spłaty kredytu, zaciągniętego w pozwanym banku, w której to umowie bank zobowiązał się do przeniesienia z powrotem na niego własności tej nieruchomości po spłacie kredytu. Podniósł bowiem, że własność nieruchomości nie może być przeniesiona pod warunkiem.

Czy powództwo jest zasadne?

2. W sprawie z powództwa Kamili S. przeciwko Danucie K. o wykonanie zapisu, pozwana podniosła, że spadkodawca Stanisław K. w testamencie z dnia 20.05.1999 r. ustanowił zapis na rzecz powódki, ale testamentem z dnia 11.02.2000 r. powołał do dziedziczenia po sobie pozwaną. Z treści testamentu sporządzonego w dniu 11.02. 2000 r. wynika, że spadkodawca odwołał nim testament sporządzony wcześniej; a nadto powołanie pozwanej do całego spadku spowodowało ustanie skutków prawnych testamentu z dnia 20.05.1999 r. Powódka z kolei wywodziła, że ustanowienie pozwanej w nowym testamencie jedynym spadkobiercą nie przesądza o skuteczności zapisu ustanowionego w testamencie wcześniejszym; spadkobierca musiałby wyrazić odwołanie takie rozporządzenie testamentowe w testamencie sporządzonym w dniu 11.02.2000 r.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Małżonkowie Andrzej i Małgorzata S. nie mogą mieć dzieci z uwagi na poronienia Małgorzaty S. W tej sytuacji zawarli umowę z Anną M., że ona urodzi im dziecko z tym, że dawcą komórki jajowej będzie Małgorzata S., a komórka ta zostanie zapłodniona nasieniem jej męża Andrzeja S. Po porodzie Anna M. nie chciała, pomimo zwartej umowy, oddać małżonkom S. dziecka, a po zgłoszeniu przez nią w Urzędzie Stanu Cywilnego faktu urodzenia dziecka, została wpisana w akcie urodzenia jako jego matka. Anna M., za namową męża, domagała się podwójnej stawki określonej w umowie, na co nie było stać Andrzeja i Małgorzaty S. W tej sytuacji Małgorzata S. wniosła do Sądu Rejonowego powództwo o ustalenie, że ona jest matką dziecka.

Oceń sytuację prawną małoletniego dziecka.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Wskaż ewentualnie inne dodatkowe czynności, które mógłby podjąć sąd opiekuńczy.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 32

1. Powódka korzystała odpłatnie z usług stadniny koni prowadzonej przez Jana K. przez okres około roku, jazdę odbywała pod kierunkiem instruktora. W dniu 18.07.2008 r. powódka przyjechała do stadniny i otrzymała 3-letnią klacz, hodowaną w stadninie od żrebaka. Nigdy wcześniej nie zdarzyło się, żeby klacz ta kogoś poniosła. Jednak w czasie jazdy odbywanej przez powódkę z instruktorką, klacz poniosła, a powódka spadła z konia i doznała obrażeń ciała. W procesie o zadośćuczynienie Jan. K. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że powódka nie wykazała, by koń przydzielony jej do jazdy był szczególnie niebezpieczny, jak też by instruktorka nie posiadała właściwych kwalifikacji lub zawiniła powstanie wypadku. Powódka wywodziła, że to pozwany winien wykazać, że jego nadzór nad zwierzętami był staranny.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Dnia 22 marca 2013 r. Damian T. wniósł o stwierdzenie nabycia z mocy prawa przez zasiedzenie własności samochodu osobowego marki Ford Fokus podnosząc, że samochód ten posiada nieprzerwanie od lat trzech jako posiadacz samoistny w dobrej wierze. Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca w dniu 20 marca 2010 r. na giełdzie samochodowej kupił przedmiotowy samochód od Marka S. za 20.000 zł. Sprzedający wręczył kupującemu dowód rejestracyjny samochodu i wylegitymował się dowodem osobistym, a także wydał mu samochód. W dniu 4 kwietnia 2010 r. wnioskodawca udał się do Urzędu Gminy w R. w celu zarejestrowania samochodu. Urząd ten zwrócił się do Urzędu Miejskiego w W. o potwierdzenie danych zawartych w dowodzie rejestracyjnym. Okazało się, że pod wskazanym adresem nie mieszka Marek S., posługiwał się on skradzionym dowodem osobistym. W tej sytuacji Skarb Państwa występujący w charakterze uczestnika wniósł o oddalenie wniosku.

Zaproponuj orzeczenie i uzasadnij je.

3. Jan i Maria P., będący bezdzietnym małżeństwem, pozostają w faktycznej separacji, gdyż Jan P. wyprowadził się z domu. W czasie, gdy małżonkowie mieszkali razem, głównym źródłem ich utrzymania było wynagrodzenie za pracę Jana P. w kwocie 3.000 zł miesięcznie, gdyż Maria P. pobiera jedynie rentę w wysokości 750 zł. Po wyprowadzeniu się męża Maria P. wystąpiła do sądu o zobowiązanie Jana P. do łożenia na jej utrzymanie miesięcznie kwoty 700 zł.

Czy powództwo może być uwzględnione?

Przedstaw zasady obowiązek łożenia na rodzinę na gruncie k.r.o.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 33

1. Pomiedzy Markiem T. i Janem P. została zawarta w dniu 26 listopada 2012 r., w formie aktu notarialnego, umowa (nazwana „warunkową”) sprzedaży nieruchomości położonej w K. - pod warunkiem, że prezydent miasta K. nie wykona prawa pierwokupu. Umowa ostateczna przenosząca własność nieruchomości nie została przez strony zawarta, choć prezydent miasta nie skorzystał z prawa pierwokupu. Marek T. oświadczył, że umowa z dnia 26 listopada 2012 r. jest nieważna, albowiem własność nieruchomości nie może być przeniesiona pod warunkiem ani z zastrzeżeniem terminu. Jednak faktyczną przyczyną odmowy Jana P. zawarcia umowy rzeczowej był zamiar sprzedaży przedmiotowej nieruchomości kolejnemu nabywcy, z tym, że za wyższą cenę.

**Omów sytuację prawną stron.
Jakie roszczenia służą Markowi T.?**

2. W postępowaniu o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku, wnioskodawczyni Patrycja S. podniosła, że spadkodawca zmarł 10.09.1999r.. Pozostawił żonę, Patrycję S., i córkę - Grażynę. S. Między spadkodawcą a żoną istniała od 1.01.1992 r. rozdzielnosc majątkowa. Gdy spadkodawca zmarł, nie badała, czy pozostawił po sobie długi uznając, że wskutek rozdzielnosci majątkowej nie odpowiada za długi męża również po jego śmierci. Uczestniczka postępowania zarzuciła, że nieskuteczne jest powoływanie się na błąd uzasadniający uchylenie się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku, skoro wnioskodawczyni wiedziała o długach męża.

**Oceń stanowiska stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

3. Wobec faktu, że Jacek T. nadużywa alkoholu, na co przeznaczają znaczna część zarobionych pieniędzy, Monika T. imieniem małoletnich dzieci złożyła wniosek o nakazanie, aby wynagrodzenie męża Jacka T. było w 1/2 wypłacane do jej rąk. W związku z tym, że po wniesieniu wniosku Jacek T. wyprowadził się i nie łoży na utrzymanie rodziny, Monika T., w sytuacji ewentualnego oddalenia wniosku zapowiedziała, że imieniem małoletnich dzieci wniesie przeciwko mężowi powództwo o zasądzenie kwot stanowiących równowartość uzyskiwanego przez Jacka T. wynagrodzenia tytułem kosztów utrzymania rodziny.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je w zakresie złożonego wniosku.

Ocen sytuację prawną Moniki T. i jej małoletnich dzieci w zakresie możliwości uzyskania alimentów od Jacka S., w szczególności w zakresie legitymacji procesowej.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 34

1. Pozwany Jan K. pozostawał w stałych kontaktach handlowych ze Zbigniewem F., od którego nabywał biżuterię z bursztynu. Umową z 11.02.2009 r. Zbigniew F. przeniósł na rzecz powoda Stanisława P. wierzytelność jaka mu przysługuje od dłużnika Jana K. z tytułu „wzajemnych transakcji handlowych”. Następnie powód zażądał od pozwanego kwoty 13 455 zł za dostawę biżuterii. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa wywodząc, że z umowa z 11.02.2009 roku wobec nieoznaczenia wierzytelności nie doprowadziła do skutecznego przeniesienia wierzytelności na powoda.

Oceń stanowisko pozwanego.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Małżonkowie Jan i Maria L. w dniu 10.02.2012 r. wnieśli o stwierdzenie nabycia przez nich przez zasiedzenie własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym w D. W uzasadnieniu swego wniosku podnieśli, że nieruchomość tą w drodze nieformalnej umowy darowizny Jan L. w dniu 10.01.1980 objął w posiadanie samoistne w dobrej wierze, gdzie po zawarciu związku małżeńskiego w dniu 25 grudnia 1980 r. razem z nim zamieszkała jego żona Maria L. Następcy prawni darczyńców wnieśli o oddalenie wniosku o zasiedzenie zarzucając brak dobrej wiary po stronie wnioskodawców oraz przerwanie okresu prowadzącego do zasiedzenia z uwagi na fakt, że w dniu 3.01.2010 r. wnieśli powództwo przeciwko Janowi L. o wydanie tej nieruchomości, a postanowieniem z dnia 10.01.2011 r. wezwano Marię L. do udziału w sprawie w charakterze pozwanej. Dodali też, że postępowanie w sprawie o wydanie zostało zawieszone do czasu rozstrzygnięcia w sprawie o zasiedzenie.

Zaproponuj rozstrzygnięcie w obu sprawach i uzasadnij je.

3. Andrzej P. zamieszkały w Zabrzu wniósł powództwo przeciwko synowi Markowi P. zamieszkałemu w Kolonii o uchylenie obowiązku alimentacyjnego ustalonego ugodą zatwierdzoną przez Sąd w Koloni, w sprawie o rozwód z matką powoda, w kwocie po 1.800 euro miesięcznie. Pozwany w odpowiedzi na pozew zarzucił, że jurysdykcję w sprawie ma sąd niemiecki, który już wcześniej orzekał o alimentach na jego rzecz, powołując się na przepisy prawa unijnego.

Czy sąd polski ma jurysdykcję w sprawie.

Wskaż przepisy oraz konkretną normę prawną regulującą jurysdykcję w sprawach zobowiązań alimentacyjnych oraz jaką decyzję winien podjąć sąd w niniejszej sprawie.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 35

1. Marta T. dochodziła ustalenia nieważności umowy zawartej w dniu 11 marca 2010 roku, na mocy której nabyła od Anny Z. działkę o powierzchni 10 arów w celu budowy domu mieszkalnego. Anna Z. podzieliła swoją nieruchomość na działki budowlane i przed zawarciem umowy zapewniła powódkę, iż wystąpiła o zmianę charakteru działek na budowlane i złożyła stosowny wniosek do właściwych organów, który zostanie uwzględniony nie później, niż w okresie jednego roku. Ponieważ w okresie ponad dwóch lat wniosek nie został uwzględniony, powódka w terminie miesiąca od uprawomocnienia się wyroku NSA uchyliła się od skutków prawnych błędu. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zarzuciła, iż podjęła wszelkie czynności w celu przekształcenia nieruchomości, ale jej wnioski nie zostały uwzględnione, a nadto nie można mówić w przypadku powódki o błędzie, gdyż winna się liczyć z nieprzewidywalnością organów władzy publicznej.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W sprawie z powództwa Julii K. przeciwko Beacie S. o zachowek, powódka podniosła, że spadek po Katarzynie F. na podstawie testamentu notarialnego z 25 lipca 2005 r. w całości na rzecz nabyła w całości powódka - jej córka. Pozwana jest wnuczką spadkodawczyni, której babka darowała nieruchomość wyczerpującą cały spadek. Pozwana zarzuciła brak legitymacji procesowej czynnej powódki, która należy wprowadzić do kręgu osób uprawnionych do zachowku, ale jednocześnie została powołana do spadku jako spadkobierca testamentowy. Powódka z kolei wywodziła, że w przypadku uwzględnienia zarzutu, choć nie była wydziedziczona, zostanie pozbawiona jakichkolwiek korzyści ze spadku.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2013 roku sąd okręgowy rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy obojga stron. Ponadto oddalił żądanie zgłoszone przez pełnomocnika pozwanej o podwyższenie alimentów od powoda na rzecz pozwanej, ustalonych wyrokiem sądu rejonowego przed wszczęciem sprawy o rozwód, z kwoty 400 zł do kwoty 600 zł miesięcznie uznając, wbrew twierdzeniom pozwanej, że kwota 400 zł wraz z dochodami uzyskiwanymi przez pozwaną pozwala na zaspokojenie jej uzasadnionych potrzeb, by nie pozostawała w niedostatku.

Oceń sytuację prawną pozwanej w zakresie obowiązku alimentacyjnego między rozwodzającymi się małżonkami, w tym istotę zgłoszonego żądania pozwanej w zakresie alimentów. Oceń w tym zakresie co było przedmiotem rozstrzygnięcia sądu, motywy i skutki tego orzeczenia. Wskaż jakie czynności powinna podjąć pozwana dla uzyskania satysfakcjonującego ją rozstrzygnięcia.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 36

1. Strony zawarły umowę najmu zabudowanej nieruchomości. Po upływie 6 miesięcy najemca uchylił się od skutków oświadczenia woli powołując się błąd polegający na mylnym przeświadczeniu, że wynajmujący jest właścicielem nieruchomości i zażądał zwrotu czynszu jako świadczenia nienależnego. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa wywodząc, że brak tytułu właścicielskiego po jego stronie nie ma wpływu na ważność umowy najmu.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan N. jest współwłaścicielem nieruchomości zabudowanej domem wielomieszkaniowym, a jego udział w rzeczy wspólnej wynosi 7/12 części. Zawarł on z Martą R. umowę najmu mieszkania znajdującego się w tym domu. Wiktor Z., będący współwłaścicielem tej nieruchomości w 3/12 częściach, domaga się eksmisji Marty R. twierdząc, że umowa najmu jest nieważna, gdyż Jan N. nie był uprawniony do jej zawarcia bez zgody pozostałych współwłaścicieli nieruchomości.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Przedstaw zasady zarządu rzeczą wspólną.

3. Marek K., zamieszkały we Włoszech, w dniu 13 maja 2013 r. wniosł do Sądu Rejonowego w Limanowej wniosek o uchylenie wyroku z dnia 20 czerwca 2012 r. wydanego w sprawie alimentacyjnej wszczętej w dniu 10 lipca 2011 r., na mocy którego zasądzono od niego na rzecz jego małoletniego dziecka alimenty w kwocie po 1.000 zł miesięcznie. W uzasadnieniu swego wniosku zarzucił, że nie doręczono mu dokumentu wszczynającego postępowanie, a o wyroku dowiedział się dopiero w dniu 8 kwietnia 2013 r., to jest przy pierwszej czynności egzekucyjnej mającej na celu zajęcie części jego majątku. Marek K. powołał się na przepisy prawa unijnego, to jest rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz. Urz. UE L 7 z 10.01.2009, s. 1).

Oceń stanowisko pozwanego.

Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w niniejszej sprawie?

Podaj podstawę prawną rozstrzygnięcia.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 37

1. Marek A. w dniu 10.02.2012 r. zawarł z Pawłem T. w zwykłej formie pisemnej przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości, określając termin zawarcia umowy przenoszącej własność do dnia 10.02.2013 r.. W pozwie wniesionym w dniu 1.03.2013 r., skierowanym przeciwko Pawłowi T., Marek A. domaga się nakazania pozwanemu przeniesienia na niego własności nieruchomości i wskazuje, iż pozwany, wbrew treści umowy, odmawia przeniesienia własności. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa, zarzucając nieważność umowy przedwstępnej z uwagi na brak formy aktu notarialnego. Z ostrożności procesowej oświadczył, że uchyla się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli, z uwagi na fakt, że w okresie poprzedzającym zawarcie umowy był pod wpływem groźby bezprawnej ze strony swojego pracodawcy, a ojca Marka A. W celu wymuszenia na nim zawarcia umowy ojciec pozwanego poinformował Pawła T. o negatywnej ocenie jego samowolnego działania jako pracownika i wskazał na możliwe konsekwencje prawne, w tym że to zachowanie może być uznane za dające podstawę do zwolnienia bez wypowiedzenia.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Anna B. ma 83 lata, jest słaba fizycznie i ma znaczące trudności z poruszaniem się. Mieszka z 73-letnim bratem w domu stanowiącym ich współwłasność. Brat namawia ją, aby znieśli współwłasność zajmowanego przez nich domu. Na wniosek Anny B. sąd opiekuńczy ustanowił dla niej kuratora określając, że jego obowiązkiem jest udzielenie pomocy Annie B. w sprawie zniesienia współwłasności budynku. Kurator Anny B. wraz z jej bratem udali się do notariusza i dokonali umownego zniesienia współwłasności, chociaż kurator wiedział, że Anna B. nie zgadza się na proponowany przez jej brata sposób zniesienia współwłasności.

Czy umowa znosząca współwłasność jest ważna?

Podaj przykłady kurateli według kryterium uprawnień działania w charakterze przedstawiciela ustawowego.

3. W dniu 1.03.2010 r. Maria T. wniosła o rozwiązanie przez rozwód jej małżeństwa z Karolem T. Wyrokiem z dnia 9.11.2012 r. sąd okręgowy rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy obu stron, powierzył powódce wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką stron Anną T. i zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej córki alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie od dnia uprawomocnienia się wyroku. Wyrok nie został zaskarżony. W dniu 1.06.2013 r. Maria T., w imieniu córki, wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 600 zł miesięcznie tytułem wykonania obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny za okres od 1.04.2010 r. do 30.11.2012 r. podnosząc, iż w dniu 31.03.2010 r. Karol T. wyprowadził się i przestał łożyć na utrzymanie córki. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia i ponadto stwierdził, iż po uprawomocnieniu się wyroku rozwodowego nie można dochodzić tego rodzaju roszczeń za czas trwania procesu rozwodowego.

Oceń stanowiska stron.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 38

1. W procesie o zwrot pożyczki powód podniósł, że w dniu 20.01.2008 r. pożyczył pozwanemu sumę 10 000 zł do dnia 20.10.2008 r. z oprocentowaniem 0,34 % dziennie, z tym że należność z tego tytułu miała być uiszczana przez pozwanego w okresach dwutygodniowych od dnia 19.06.2008 r., a w razie zwłoki w jej zapłacie pozostała do zwrotu suma pożyczki stawała się w całości wymagalna. Pozwany zarzucił, że odsetki ustalone w umowie były rażąco wysokie (znacznie wyższe od obowiązujących w chwili zawarcia umowy odsetek ustawowych). Powód wywodził, że udzielił pożyczki na usilne prośby pozwanego, który nie miał szansy na uzyskanie kredytu bankowego, a nadto strony już wcześniej zawierały umowy pożyczki na podobnych zasadach.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jeden ze współwłaścicieli nieruchomości, działając we własnym imieniu, wniósł o wydanie pasa przygranicznego tej nieruchomości przyoranego przez właściciela nieruchomości sąsiedniej. Pozwany bronił się zarzutem, że powód nie ma legitymacji czynnej do występowania z powództwem, gdyż po stronie powodowej winni występować wszyscy współwłaściciele nieruchomości, a ponadto powód ma jedynie udział w 1/10 części własności tej nieruchomości.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jacek S., lat 25, wytoczył powództwo przeciwko swojemu ojcu Piotrowi S. o zasądzenie alimentów w kwocie po 800 zł. miesięcznie. Stwierdził, że pozwany dobrowolnie łożył na jego utrzymanie, lecz od dwóch miesięcy, tj. od momentu uzyskania wiadomości o zamiarze kontynuowania przez niego dalszego kształcenia w ramach aplikacji korporacyjnej po zdaniu egzaminu wstępnego, przestał przysyłać pieniądze. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że powód ukończył studia i może podjąć dobrze płatną pracę, którą mu zresztą proponuje w prowadzonej przez siebie firmie. Dodał też, że tak długi okres alimentacji syna staje się dla niego uciążliwy, a syn nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. W tej sytuacji żądanie pozwu jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Powód oświadczył, że dzięki wysokiej ocenie na dyplomie ukończenia studiów uzyskał zatrudnienie w ramach umowy zlecenia w renomowanej kancelarii prawnej, ale otrzymywane wynagrodzenie nie pokrywa w pełni jego uzasadnionych potrzeb, w tym związanych z dalszym kształceniem typu zakup laptopa, programu LEX itp. Zaznaczył, że nie ma faktycznie możliwości podjęcia dodatkowej pracy poza kancelarią, gdyż obowiązki z tym związane praktycznie zajmują mu cały dzień.

Oceń argumentacje stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i je uzasadnij.

Omów zakres obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka pełnoletniego.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 39

1. Andrzej P. nabył w dniu 23 czerwca 2011 r. w galerii obraz znanego malarza za cenę 100.000 zł. W dniu 5 lipca 2012 r. dowiedział się, że dzieło sztuki jest dobrze wykonaną kopią o wartości 6.000 zł. Andrzej P. w żaden sposób nie kontaktował się ze sprzedawcą, lecz w dniu 3 czerwca 2013 r. wytoczył powództwo o ustalenie, że umowa sprzedaży obrazu jest nieważna. Na rozprawie w dniu 6 lipca 2013 r. pozwany sprzedawca wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że nie wiedział, że obraz nie jest autentyczny, a nabył go od nieznanej osoby za 40.000 zł.

Oceń sytuację prawną stron oraz podniesione argumenty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W pozwie o zachówek przeciwko Muzeum w S. powódka Anastazja J. podniosła, że spadkodawca Julian H. był jej ojcem. Strona pozwana uznała powództwo co do zasady. W toku procesu powódka zmarła i do postępowania wstąpił jej mąż Kazimierz J. – jedyny spadkobierca Anastazji J. W tej sytuacji strona pozwana zmieniła stanowisko i wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że Kazimierz J. nie należy do osób uprawnionych do zachowku po Julianie H. Z kolei powód Kazimierz J. wywodził, że za życia Anastazji J. strona pozwana uznała jej roszczenie, w związku z czym wchodzi ono w skład spadku i jest dziedziczone za zasadach ogólnych, zgodnie z zasadą słuszności oraz celami zachowku.

Oceń sytuację prawną stron oraz podniesione argumenty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Anna K. przerwała studia po ukończeniu III roku filologii angielskiej ze względu na urodzenie dziecka. Po roku powróciła do studiowania i wtedy wniosła powództwo przeciwko swojemu ojcu Janowi K. o podwyższenie alimentów na siebie z kwoty 300 zł do kwoty 800 zł miesięcznie. Podała, że od poprzedniej sprawy alimentacyjnej wzrosły jej koszty utrzymania, przede wszystkim z uwagi na ponoszone wydatki na utrzymanie dziecka. Na pierwszej rozprawie pozwany wniósł o oddalenie powództwa i wytoczył powództwo wzajemne, w którym domagał się ustalenia, że jego obowiązek alimentacyjny wobec córki ustał, albowiem córka przerwała studia, a alimenty na wnuka winien płacić nie on, lecz ojciec dziecka. Poza tym stwierdził, iż córka może utrzymać się samodzielnie, gdyż uzyskuje dochody z tłumaczenia dokumentów na zlecenie prywatnych firm. Ponadto podał, że zarabia 4.000 zł. miesięcznie i chociaż nie ma nikogo na utrzymaniu, to alimentowanie córki połączone jest dla niego z nadmiernym uszczerbkiem.

Oceń sytuację prawną stron i zaproponuj rozstrzygnięcie.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 41

1. Andrzej T. pisemnie zobowiązał się względem Marii P. jako wierzyciela, że wykona zobowiązanie swego brata Karola T., na wypadek, gdyby ten zobowiązania nie wykonał. Na takie zabezpieczenia udzielenia Karolowi T. pożyczki, Maria P. ustnie wyraziła zgodę. Po upływie terminu spłaty pożyczki, na wezwanie Marii P., Andrzej T. odmówił spłaty pożyczki, zarzucając nieważność umowy poręczenia. Zdaniem Andrzeja T. nie doszło do skutecznego zawarcia umowy poręczenia, wobec braku wiedzy Karola T. Niezależnie od tego oświadczenia stron umowy poręczenia powinny być pod rygorem nieważności złożone na piśmie.

Oceń sytuację prawną stron oraz podniesione argumenty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Konstanty M. przeznaczył w testamencie dla swojej pasierbicy Doroty K. zapis – sumę pieniężną w kwocie 35.000 złotych, pod warunkiem ukończenia przez nią szkoły baletowej. W procesie o wykonanie zapisu przeciwko Tadeuszowi P. spadkobiercy testamentowemu po Konstantym M., pozwany nie uznał powództwa podnosząc, że nie został spełniony wymieniony w testamencie warunek, a mianowicie powódka przed zakończeniem nauki w szkole baletowej zaszła w ciążę, urodziła dziecko i do szkoły już nie wróciła. Powódka podniosła, że córka wymagała szczególnej opieki z uwagi na alergię pokarmową, co uniemożliwiło jej kontynuowanie nauki, choć do ukończenia szkoły zostały tylko dwa semestry.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Powódka, siostra matki małoletniej Ewy P., w dniu 1 lipca 2013 r. wniosła pozew przeciwko ojcu małoletniej o zwrot kwoty 7.200 zł tytułu poniesionych przez nią kosztów na utrzymanie tej małoletniej w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. W okresie tym pozwany nie przyczyniał się do utrzymania córki. Pomimo alimentów zasądzonych wyrokiem sądu z dnia 10 września 2009 r. w wysokości po 600 zł miesięcznie. Pozwany wniosł o oddalenie powództw z uwagi na fakt, że powódka alimentując siostrzenicę wiedziała, że nie była do świadczeń zobowiązana. Z ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Ponadto zaznaczył, że jego możliwości zarobkowe zmniejszyły się, zaś potrzeby wzrosły, z uwagi na fakt, że w dniu 9 maja 2010 r. urodziło mu się drugie dziecko z innego związku. W odpowiedzi powódka podtrzymała swoje powództwo podkreślając, że pozwany jest związany wysokością alimentów ustalonych wyrokiem sądu, skoro nie wniosł o ich zmianę w trybie art. 138 k.r.o

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Czy powódka mogłaby dochodzić kwoty wyższej, niż wynikającej z zasądzonych alimentów?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 42

1. Strony zawarły umowę o wykonanie instalacji wodociągowej. Zryczałtowane wynagrodzenie miało być wypłacone po sporządzeniu protokołu bezusterkowego wykonania prac. Prace zostały wykonane, ale nie doszło do odbioru prac, bowiem zamawiający kwestionował ich jakość, zgłosił reklamację i odmówił zapłaty, zlecił wykonanie zastępcze i jego kosztami obciążył powoda. W procesie o wynagrodzenie powód (wykonawca) podniósł, że zaoferowanie robót do odbioru aktualizuje obowiązek pozwanego (zamawiającego) jego odbioru i zapłaty wynagrodzenia. Pozwany wywodził, że odbiór dzieła nastąpić miał poprzez sporządzenie protokołu, a więc w formie pisemnej.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Na rzecz nieruchomości władnącej, stanowiącej współwłasność Damiana T i Pawła T, ustanowiona została prawomocnym postanowieniem sądu służebność drogowa po nieruchomości Edwarda S. Współwłaściciele nieruchomości władnącej dokonali zniesienia współwłasności i podzielili tę nieruchomość w naturze na dwie odrębne działki. Jedna z tych działek została następnie sprzedana osobie trzeciej.

Czy służebność obciążająca nieruchomość Edwarda S. wygasła?

3. Helmut M. wystąpił w trybie Konwencji haskiej, dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, o wydanie 5-letniej córki Anny, uprowadzonej przed 12 miesiącami z Niemiec do Polski przez Wandę M., żonę wnioskodawcy, a matkę dziecka. Zdaniem Wandy M., między nią a mężem dochodziło do konfliktów; dzieliły ich różnice kulturowe i obyczajowe. Obecnie małaletnia Anna uczęszcza do przedszkola i bez większych problemów przystosowuje się do nowych warunków. Według biegłych, ujawnia ona silną więź uczuciową z obojgiem rodziców. Życzeniom małaletniej odpowiada obraz rodziny pełnej. Bez względu na to, gdzie będzie miała stałe zamieszkanie, pozostanie narażona na stres emocjonalny wskutek zerwania kontaktów z jednym z rodziców. Uwzględniając jednak wiek i płeć dziecka, brak matki powodowałby niezaspokojenie potrzeb dziecka w sferze psychicznej i emocjonalnej. Zdaniem Wandy M. z opinii biegłych wynika, że istnieje poważne ryzyko, iż oddanie córki naraziłoby ją na szkodę psychiczną i postawiłoby w sytuacji nie do zniesienia.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Na podstawie powyższego stanu faktycznego omów relacje pomiędzy przepisami Konwencji haskiej o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę, a przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Bruksela II bis). Wskaż jakie czynności powinien podjąć sąd kraju do którego uprowadzono dziecko oraz sąd kraju skąd uprowadzono dziecko, w wypadku ewentualnego oddalenia wniosku o wydanie.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 43

- 1 Strony zawarły w dniu 10 stycznia 2010 r. umowę w formie aktu notarialnego nazwaną darowizną. Przedmiotem darowizny na rzecz pozwanych (syna i synowej powódki) była zabudowana nieruchomość. Z dnia 10 stycznia 2010 r. pochodzi też podpisany przez pozwanych dokument, obejmujący ich oświadczenie spisane przez powódkę, w którym zobowiązali się zapłacić powódce w okresie 2 dwóch lat sumę 250.000 zł. W dniu zawarcia notarialnej umowy pozwani wręczyli powódce 150.000 zł, później zaś, w różnych terminach, łącznie 100.000 zł. Prywatny dokument sporządzony dnia 10 stycznia 2010 r. wyrażał pozostającą w tym czasie do uiszczenia przez pozwanych część ceny za nieruchomość. Powódka, oceniając wartość tej nieruchomości na 250.000 zł, uwzględniła w sporządzonym dokumencie otrzymaną już od pozwanych sumę i określiła wysokość ich zobowiązania na 100.000 zł. Po okresie trzech lat od zawarcia umowy powódka wniosła o odwołanie darowizny z uwagi na rażącą niewdzięczność pozwanych. Pozwani wniesli o oddalenie powództwa z uwagi na fakt, że faktycznie własność przedmiotowej nieruchomości uzyskali w drodze umowy sprzedaży.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca Jan D. zmarł bezpotomnie w dniu 1.08.1997 r. Jego rodzice i brat zmarli wcześniej. Brat spadkodawcy był kawalerem i nie miał dzieci. W dniu 20.08.1996 r. spadkodawca sporządził testament własnoręczny w którym do całości spadku powołał Stefana H. W dniu 22.01.1997r. spadkodawca sporządził testament notarialny, do całości spadku powołujący Joannę W. Testament ten został odwołany aktem notarialnym z dnia 18 czerwca 1997 r. Wnioskodawca Stefan H. wniósł o stwierdzenie, że nabył na podstawie testamentu spadek po Janie D. Podniósł, że skoro testament z powołujący do spadku Joannę W. został odwołany, testament z 20.08.1996 r. odzyskał moc prawną.

Oceń sytuację prawną Stefana H.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Pomędzy rodzicami małoletniego Marka (lat 13) powstał spór co do wyboru gimnazjum dla syna.

Przedstaw prawny sposób rozwiązania tej sprawy pomiędzy rodzicami dziecka i dzieckiem.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 44

1. Strony zawarły umowę sprzedaży spółdzielczego lokalu mieszkalnego. Z zaświadczenia spółdzielni wynikało, że lokal ma powierzchnię 42 m kw. W czasie urządzania mieszkania okazało się, że w rzeczywistości powierzchnia lokalu wynosi 39,5 m kw. Nabywcy wystąpili przeciwko sprzedawcy z żądaniem obniżenia ceny, z uwagi na to, że mieszkanie, ze względu na mniejszą o 2,5 m² powierzchnię niż wynikająca z zapewnień sprzedawcy, dotknięte jest wadą fizyczną, zmniejszającą jego wartość i użyteczność. Sprzedawca zarzucił, że kupujący nie wykazał poniesienia szkody.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Wnioskodawca w dniu 2 lipca 2013 r. wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości wskazując, że działkę tą objął w posiadanie samoistne przed osiemnastu laty w dobrej wierze w wyniku dziedziczenia po swoim ojcu, który poprzednio posiadał tę nieruchomość również w dobrej wierze przez okres dwunastu lat. Uczestnicy postępowania zakwestionowali posiadanie w dobrej wierze przez ojca wnioskodawcy. Ponadto zarzucili, że przez pierwszy rok ojciec wnioskodawcy władał tą nieruchomością jako zarządca, czemu zaprzeczył wnioskodawca. Przede wszystkim zarzucili, że nie upłynął jeszcze termin zasiedzenia, albowiem jeden ze współwłaścicieli nieruchomości, przeciwko któremu biegnie zasiedzenie, ma dopiero 19 lat. Dlatego też wniesli o oddalenie wniosku w całości.

Oceń sytuację prawną, w zależności od przyjętych ustaleń faktycznych.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Podczas powrotu z „zielonej szkoły” autokar wiozący dzieci uległ wypadkowi. Jednym z poszkodowanych jest dziesięcioletni Mateusz P. i według zgodnej opinii lekarzy życie może uratować mu tylko szybka operacja. Na operację nie zgadzają się jego rodzice Jakub i Ewa P., gdyż w trakcie operacji konieczna będzie transfuzja krwi, a na to nie zezwalają ich przekonania religijne.

Wskaż jakie czynności może podjąć sąd opiekuńczy i na jakiej podstawie prawnej.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 45

1. Pozwem wniesionym w dniu 17 maja 2013 roku powód Jan G., prowadzący salon sprzedaży samochodów, wniósł o zasądzenie od pozwanego Karola S. kwoty 10.000 zł tytułem reszty ceny za sprzedany samochód marki Opel. Podał, iż w dniu 15 maja 2010 roku sprzedał pozwanemu, w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, samochód za kwotę 50.000 złotych. Pozwany w dniu 10 sierpnia 2010 roku zapłacił tylko 40.000 złotych. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. W odpowiedzi powód wskazał, iż częściową zapłatą stanowi o uznaniu roszczenia, co przerwało bieg przedawnienia.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Porównaj skutki wstrzymania, zawieszenia i przerwy biegu przedawnienia.

2. Cezary G. zmarł 3 maja 2004 r. w L. Do grona jego spadkobierców ustawowych należą córki: Małgorzata G. oraz Krystyna P. Spadkodawca pozostawił testament własnoręczny, w którym rozrządził tylko niektórymi składnikami swojego majątku, a mianowicie: nieruchomości o wartości 150 000 zł, obrazem olejnym znanego malarza o wartości 50 000 zł, które przeznaczył dla córki Krystynie P. Pozostałe składniki majątku spadkowego stanowiły wartość około 15 000 zł. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Krystyna P. podniosła, że oświadczenie woli spadkodawcy interpretować należy w ten sposób, że powołał do dziedziczenia córkę Krystynę P. Z kolei Małgorzata G. wywodziła, że spadkodawca nie powołał w testamencie spadkobiercy. Posłużył się sformułowaniem: „Wylączę z masy spadkowej”, a więc spadkodawca zdawał sobie sprawę z faktu, że nie rozrządza całym majątkiem i wolę swą wyraził w sposób niebudzący wątpliwości.

Oceń stanowiska uczestników postępowania.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan T. jest dziadkiem małoletniego Marka T., dla którego został ustanowiony opiekunem prawnym po tragicznej śmierci jego rodziców. Jan T. udał się do notariusza z zamiarem dokonania darowizny własnościowego prawa do lokalu na rzecz małoletniego, z ustanowieniem dla siebie służebności dożywotniego zamieszkiwania w tym mieszkaniu. Notariusz odmówił dokonania czynności.

Oceń zasadność decyzji notariusza.

Jakie czynności powinien podjąć Jan T. dla sfinalizowania swego zamiaru?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 46

1. W pozwie skierowanym przeciwko zakładowi ubezpieczeń odpowiadającemu za sprawcę wypadku komunikacyjnego, powód zażądał między innymi zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej mu przez radcę prawnego w postępowaniu likwidacyjnym, które ostatecznie nie doprowadziło do wypłaty odszkodowania obejmującego całą poniesioną przez powoda szkodę. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w tej części podnosząc, że wydatki te zostały poniesione dobrowolnie przez powoda i nie pozostają w związku przyczynowym z wypadkiem. Powód wywodził, że nie był w stanie samodzielnie sformułować roszczeń i pomoc fachowca była niezbędna.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Wnioskodawczyni Matylda M. wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności działki budowlanej położonej w D. o powierzchni 1500 m² wskazując, że od maja 1980 r. jest posiadaczem samoistnym w dobrej wierze tej działki w wyniku nieformalnego działu spadku po rodzicach, dokonanego pomiędzy rodzeństwem. Wszyscy uczestnicy postępowania oświadczyli, że nie roszczą żadnych pretensji do spornej działki z wyjątkiem spadkobierców po Stanisławie P., bracie wnioskodawczyni, przy czym jedna ze spadkobierczyń Maria M. podniosła zarzut, że jej ojciec Stanisław P. zmarł 10.01.1999 r., a więc w czasie, kiedy była ona małoletnią. Urodziła się bowiem w dniu 24.10.1994 r.

Oceń sytuację prawną w realiach niniejszego stanu faktycznego i zasadność wniosku Matyldy M.

3. Po rozwodzie Marty i Jana T., sąd powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad 4 – letnią córką stron Joanną T. obojgu rodzicom, ustalając miejsce pobytu dziecka przy matce. Obecnie Ewa i Józef T. chcieliby spotykać się z „wnuczką”, lecz była synowa nie zgadza się na te kontakty pomimo, że było to uzgodnione w obszernym porozumieniu załączonym do akt sprawy rozwodowej. Marta T. stanowisko swe uzasadnia faktem, że jej były mąż nie został przysposobiony przez Ewę i Józefa T., lecz że został jedynie umieszczony u nich na zasadach rodziny zastępczej. Tak więc skoro Ewa i Józefa T. nie są rodzicami jej byłego męża Jana T., to nie są dziadkami ojczystymi małoletniej Joanny T. i w tej sytuacji nie mają prawa domagać się kontaktów z dzieckiem. Wyjaśniła też, że podpisując porozumienie nie miała świadomości tego faktu, a niezależnie od tego porozumienie nie jest tytułem wykonawczym.

Czy Ewa i Józef T. mogą w drodze sądowej zapewnić sobie możliwość kontaktów z Joanną T., którą traktowali jak wnuczkę?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 47

1. Wnioskodawczyni Anna T. złożyła wniosek o dział spadku po zmarłym Janie L. i żądała przyznania jej na własność całego spadku składającego się z dwóch nieruchomości. W sprawie została zawarta ugoda, na podstawie której cały spadek w naturze przypadł wnioskodawczyni, która zobowiązała się spłacić uczestników postępowania, w tym kwotą 30.000 zł całkowicie ubezwłasnowolnionego Jana L. Ugodę tę imieniem Jana L. podpisał jego opiekun prawny Franciszek T. (mąż wnioskodawczyni), a sąd rejonowy postępowanie umorzył. Po przedłożeniu umowy sąd wieczystoksięgowy odmówił dokonania wpisu w księdze wieczystej na podstawie przedłożonej ugody.

Oceń zasadność decyzji sądu wieczystoksięgowego.

Czy zezwolenie sądu opiekuńczego na dokonanie czynności prawnej przez opiekuna prawnego imieniem podopiecznego (art. 156 w związku z art. 175 k.r.o.) wyłącza badania, czy czynność dokonana na podstawie tego zezwolenia jest sprzeczna z ustawą, ma na celu obejście ustawy lub jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 1 i 2 k.c.)?

2. Spadkobierczyni Józefa J. sporządziła testamenty własnoręczne na rzecz męża Tomasza K. z dnia 05.07.1995r., z dnia 13.05. 1997 r. i z dnia 15. 02. 2002 r. oraz testament sporządzony w dniu 28.11. 2001 r. przed wójtem gminy., w obecności dwóch świadków, na rzecz siostrzenicy Alicji P. Testament z dnia 15.02.2002 r. został sporządzony w ten sposób, że spadkodawczyni pod testamentem własnoręcznym z 13.05.1997 r. złożyła swój podpis i zaopatrzyła go datą.

Zaproponuj treść postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po Józefie J. i uzasadnij je.

3. Piotr T. w ramach majątku wspólnego prowadzi na własny rachunek zakład mechaniczny. W dniu 25 marca 2013 roku, pomimo sprzeciwu żony, sprzedał dwie maszyny.

Czy umowa sprzedaży jest ważna?

Czy umowa ta byłaby ważna, gdyby do dokonania tej czynności doszło przed dniem 20.01.2005 r.?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 48

1. Powód był inwestorem robót budowlanych (remont budynku). W trakcie trwania prac na przechodzącą wzdłuż tego budynku małoletnią Agnieszkę D. spadł fragment muru, w wyniku czego doznała ona ciężkich obrażeń ciała. Prawomocnym wyrokiem zasądzono od inwestora na rzecz Agnieszki D. zadośćuczynienie. Po wypłaceniu zasądzonej kwoty, powód wniósł skargę kasacyjną i ostatecznie powództwo zostało oddalone, ponieważ uznano, że inwestor nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez przedsiębiorstwo trudniące się zawodowo wykonywaniem powierzonych przez niego robót. Powód wytoczył Agnieszcze D. proces o zwrot wypłaconych należności wywodząc, że wiedząc o skardze kasacyjnej powoda powinna liczyć się z obowiązkiem zwrotu zasądzonego roszczenia. Pozwana nie uznała powództwa podnosząc, że spełnienie świadczenia czyniło zadość zasadom współżycia społecznego.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Tomasz R. zawarł w dniu 10 maja 1985 r. z Heleną K. pisemną umowę sprzedaży działki o pow. 30 arów. Przez 27 lat uprawiał tam warzywa. Helena K. dowiedziała się, że w planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomości ta została zakwalifikowana jako teren budowlany. W związku z tym w 17 czerwca 2013 r. wystąpiła z roszczeniem windykacyjnym przeciwko Tomaszowi R. Pozwany broni się zarzutem zasiedzenia.

Oceń argumenty stron. Jakie dodatkowe argumenty może podnieść pozwany dla oddalenia powództwa?

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w K. został zawiadomiony przez ordynatora jednego ze szpitali w K., że do placówki tej został przewieziony noworodek nieznanej tożsamości, podrzucony do jednego z kościołów w K. przez nieustalone osoby.

Wskaż jakie dalsze czynności winien podjąć sąd opiekuńczy.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 49

1. Jacek T. kupił od Stanisława T. 60 arów gruntu rolnego pod lasem za 30.000 zł, gdyż z projektu planu zagospodarowania przestrzennego gminy M. wynikało, że nastąpi zmiana przeznaczenia tego gruntu z rolnego na rekreacyjny, a Jacek T. chciał sobie wybudować domek letniskowy. Tak się jednak nie stało i w uchwalonym planie zagospodarowania przestrzennego grunt przeznaczono do zalesienia. Wówczas Jacek T., przed upływem roku od zawarcia umowy złożył Stanisławowi T. na piśmie oświadczenie o odstąpieniu od umowy i zażądał zwrotu 30.000 zł za równoczesnym zwrotem działki. Ponieważ Stanisława T. odmówił, wystąpił z pozwem o zapłatę 30.000 zł.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Scharakteryzuj wady oświadczenia woli w k.c.**

2. Sylwia K. zmarła 22.04. 2007 r. Pozostawiła męża Piotra K., dwie córki – pełnoletnią Annę K. i małoletnią Patrycję K. oraz syna Jakuba K. W dniu 23.11.2007 r. przed notariuszem Piotr K. złożył oświadczenie o przyjęciu spadku wprost, zaś syn Jakub K. oświadczył, że spadek odrzuca. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Anna K. oświadczyła, iż spadek przyjmuje wprost pod warunkiem, że otrzyma w dziale spadku należące do matki mieszkanie – jeśli nie, to również spadek odrzuca.

**Oceń sytuację prawną uczestników postępowania.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

3. Anna T. uzyskała zezwolenie sądu opiekuńczego na zawarcie małżeństwa w wieku 16 lat i 2 miesiące, gdy była w ciąży z 23 - letnim Markiem T. Dziecko urodziło się 3 miesiące po zawarciu małżeństwa. Dziadkowie macierzyści dziecka mają poważne zastrzeżenia do sposobu sprawowania pieczy nad ich wnuczką Natalią T., jak również co do ewentualnego sposobu zarządaniem majątkiem dziecka. Dlatego też, po wyjeździe za granicę Marka T. w celach zarobkowych, wniesli o zawieszenie mu wykonywania władzy rodzicielskiej, a z uwagi na wiek ich córki, ponadto wniesli o ustanowienie ich opiekunami prawnymi dla małoletniej Natalii T. Ponadto chcą podarować wnuczce własność nieruchomości na której wybudowany jest dom, w którym obecnie zamieszkują obie te rodziny z zastrzeżeniem, że przedmiot darowizny nie będzie objęty zarządaniem sprawowanym przez rodziców dziecka. Jednakże chcą ustanowić dla siebie dożywotnią służebność zamieszkiwania w tym domu. Rodzice małoletniej Natalii T. są w sporze co do przyjęcia tej darowizny na proponowanych warunkach.

Oceń zasadność wniosku dziadków macierzystych Natalii T. w przedmiocie władzy rodzicielskiej?

Wskaż czynności prawne jakie powinny być podjęte dla umożliwienia dziadkom macierzystym Natalii T. sfinalizowania proponowanej przez nich darowizny.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 50

1. W pozwie z 22.02.2010 r. powód Tomasz S. wniósł o zapłatę kwoty 34.000 zł od Sylwestra G. z tytułu wynagrodzenia za wykonane prace remontowe. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że notą księgową z 12.11.2009 roku z wynagrodzenia powoda potrącił swoją wierzytelność w kwocie 35 000 złotych z tytułu kar umownych za nieterminowe zakończenie prac. Powód zarzucił, że do zarzutu potrącenia należy stosować wymagania przewidziane dla pozwu, a pismo pozwanego nie spełnia tych wymagań. Ponadto podkreślił, że w dniu 12.11.2009 roku jego wierzytelność nie była wymagalna (termin płatności z faktury – 13.11.2009 r.).

Oceń argumenty stron.

Omów przesłanki potrącenia i zarzutu potrącenia.

2. 6 grudnia 1980 r. Jan R. umową nieformalną (w formie pisemnej) nabył od Macieja K. nieruchomość zabudowaną budynkiem gospodarczym za kwotę 100.000 zł., co stanowiło około 20 ówczesnych przeciętnych wynagrodzeń. W latach 1981 - 1982 Jan R. zaadaptował budynek gospodarczy na budynek mieszkalny za kwotę około 40.000 zł. Przez cały okres uiszczał podatki oraz dokonywał drobnych napraw. Nadal zajmuje budynek. W 2000 i 2010 roku wzywał Macieja K. do zawarcia umowy w formie aktu notarialnego, jednak ten odmówił. Pozwem z dnia 2 lipca 2013 r. Jan R. domagał się zapłaty kwoty 72.000 zł. tytułem zwrotu zwaloryzowanej ceny oraz kwotę 25.000 zł. tytułem wartości poczynionych nakładów w latach 1981-1982, przyjmując ceny z 2013 roku. Pozwany podniósł, że pierwsze żądanie jest przedawnione, a drugie przedwczesne.

Oceń sytuację prawną stron.

Czy powództwo jest zasadne?

3. Umową z dnia 15.05.2013 r., zawartą w formie aktu notarialnego, doszło do zniesienia współwłasności nieruchomości. Stronami tej umowy, jako jedni ze współwłaścicieli, byli bliźniacy Jan S. i Magda S., reprezentowani przez ich matkę Annę S. Sąd wieczystoksięgowy postanowieniem z dnia 1.07.2013 r. odmówił dokonania wpisów w Kw na podstawie przedłożonej umowy, przyjmując, że umowa ta jest nieważna.

Czy sąd postąpił prawidłowo?

W wypadku uznania zasadności postanowienia sądu, wskaż czynności jakie powinna podjąć Anna S., gdyby chciała doprowadzić do zniesienia współwłasności przedmiotowej nieruchomości, na warunkach jak w zawartej wcześniej umowie.